

BELEIDSPLAN 2018

*“Alleen hij die een zaak met ziel en zaligheid is toegewijd kan een ware meester worden.
Dat is de reden dat meesterschap alles van een mens vraagt”.*

Albert Einstein

VOORWOORD

Beste liefhebbers van ons corso,

Bovenstaande uitspraak van de bekende wetenschapper Albert Einstein kwam ik tegen in het boek 'Meesters' van Twan Huys, waarin hij de gesprekken met zijn gasten uit de College Tour beschrijft. De uitspraak sprak me aan omdat we ons immers ook met ziel en zaligheid wijden aan ons culturele erfgoed, het Lichtenvoordse corso.

Ik schrijf dit daags na het tentfeest dat door de noodlijdende corsogroep 6Kamp op vrijdag 23 februari 2018 werd georganiseerd bij café De Kruup.

Tijdens dit feest was ik onder de indruk van de mentale weerbaarheid van 6 Kamp maar zeker ook door de geweldige opkomst van de andere corsogroepen. Zij vertolkten voor mij een duidelijke boodschap. We maken het corso samen en we helpen elkaar als corsogemeenschap.

Het vraagt heel veel van ons, als mensen binnen de corsogemeenschap, om meester te zijn en te blijven. Zeker als we met tegenslagen kampen, zoals bij 6Kamp.

Tegenslagen bieden echter ook weer nieuwe kansen en dat noopt tot scherpe analyses voor de toekomst.

Aan de top komen is al lastig genoeg maar aan de top blijven vraagt om scherpere, goede evaluaties en het nemen van de juiste beslissingen voor de toekomst.

We willen ons immers blijven onderscheiden als het op één na grootste dahliacorso ter wereld. Stilstand leidt altijd tot achteruitgang en dat is niet wat we willen.

In dit beleidsplan beogen we een goede verslaglegging te doen van onze ervaringen uit 2017 en daarnaast duidelijk te maken wat we willen bereiken in 2018.

De plannen zijn tot stand gekomen na overleggen tussen de bestuursleden van de SBL, die tevens portefeuillehouders zijn van de werkgroepen en de leden van de werkgroepen.

Uiteraard is een kritische beoordeling aan de hand van de SMART criteria (Specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden) een absolute vereiste. We willen kunnen waarmaken wat we beloven.

Ik wens iedereen een geweldig corsojaar 2018 toe waarin we ons weer met ziel en zaligheid gaan wijden aan deze prachtige hobby.

Herman ter Haar
Voorzitter SBL.

INHOUDSOPGAVE

1	Terugblik algemeen			4
		1.1	Financieel beleid	8
2	Evenement	2.1	Optocht	9
		2.2	Jury	11
		2.3	Entree	12
		2.4	Ontwerpers	13
		2.5	Tentoonstelling	14
		2.6	Amusement en horeca	14
3	Commercieel relatiebeheer			15
4	PR en marketing	4.1	Mediacontacten	16
		4.2	Merchandise	17
		4.3	Projecten	17
		4.4	Audiovisuele ondersteuning	20
5	Facilitair	5.1	Bloemencommissie	20
		5.2	CorsoKIDS	21
		5.3	Techniek en veiligheid	22
		5.4	Ondersteuning	22
6	Voornemens algemeen			24
7	Evenement	7.1	Optocht	25
		7.2	Jury	26
		7.3	Entree	27
		7.4	Ontwerpers	27
		7.5	Tentoonstelling	28
		7.6	Amusement en horeca	29
8	Commercieel relatiebeheer			29
9	PR en marketing	9.1	Mediacontacten	30
		9.2	Merchandise	30
		9.3	Projecten	30
		9.4	Audiovisuele ondersteuning	31
10	Facilitair	10.1	Bloemencommissie	31
		10.2	CorsoKIDS	31
		10.3	Techniek en veiligheid	32
		10.4	Ondersteuning	32

1. TERUGBLIK ALGEMEEN

We kunnen terugkijken op een mooi corsojaar. Er zijn meer betalende bezoekers geweest dan in 2016 en dat zorgt voor iets meer 'vlees op de botten' bij de corsogroepen maar ook bij ons als organisatie waardoor we wat meer bestand zijn tegen een mogelijk verregend corso met lage bezoekersaantallen.

'Licht transport' van Teeuws werd met grote overmacht door de bezoekers van het populaire Corsonetwerk uitgeroepen tot de mooiste corsowagen van Nederland. Totems van Hooiland eindigde in 2017 op de zesde plek. En dan te bedenken dat we de Lichtenvoordse corsogemeenschap vanuit de SBL op geen enkele wijze hebben gestimuleerd om hun stem uit te brengen.

Bovendien zijn de stemmen uitgebracht door echte corsoliefhebbers, die veel verstand van, en gevoel bij, corsowagens hebben.

We mogen daar als corsogemeenschap Lichtenvoorde heel erg trots op zijn. Temeer omdat in 2015 ons corso ook al een eerste prijs scoorde met 'Losgeslagen' van Hooiland. Een bevestiging van het niveau van ons corso.

Lambert ten Have tekende voor de spraakmakende beweging van de Chinees. Dat bleef niet onopgemerkt en hij werd uitgenodigd om een bijdrage te leveren aan een artikel over beweging in het populaire corso tijdschrift Corsief.

Edwin Harbers en Paul Wieggers, ontwerpers van ons corso, ontwierpen een prachtig kunstwerk dat bestaat uit 30.000 glasmozaïek tegeltjes. Het kunstwerk, met de titel 'Samenleven op kleurrijke grond' vormt het kroonstuk op het onlangs geopende verbouwde gemeentehuis.

Het mozaïekwerk kreeg een prominente plek op de voorgevel van het gemeentehuis. Het kunstwerk bestaat uit acht cirkels en ovalen, elk met een eigen kleurpatroon, die de acht kernen van de gemeente Oost Gelre voorstellen. Op de voorgrond zijn twee volwassenen en twee kinderen als een bewegende schaduw opgezet. De vlinder, het logo van de gemeente vliegt in de hoek.

We hebben in 2017 afscheid genomen van twee bestuursleden. Erik Thomassen van de werkgroep tentoonstelling had zijn vertrek al aangekondigd. Sabine Kampshof gaf na het corso van 2017 te kennen dat zij het lastig vindt om een goed evenwicht te vinden tussen haar werkzaamheden als bestuurslid, een drukke baan en de zorg voor haar twee kinderen. Uiteraard hebben we dat besluit gerespecteerd. Tijdens de teamdag in 2018 zullen we op gepaste wijze afscheid van beide bestuursleden nemen.

De weersomstandigheden in de dagen rondom het corso worden angstvallig en nauwkeurig in de gaten gehouden. Al helemaal nadat Zundert enkele jaren geleden, vanwege extreme wind, het besluit moest nemen om twee, veel wind vangende, corsowagens niet mee te laten rijden.

Op woensdag 13 september werd Lichtenvoorde geteisterd door een extreem harde wind. Op dat moment stonden alle corsowagens nog op het tentoonstellingsterrein. Zoals gebruikelijk wilden we de corsowagens zo rond 17.00 uur afvoeren en het tentoonstellingsterrein schoonmaken.

Tot onze grote opluchting was de wind zodanig afgenomen dat iedereen veilig thuis kon komen.

De wind had overdag geen van de corsowagens schade toegebracht. Een bewijs dat we veilig hadden gebouwd!

Om wateroverlast in de corsotuin te beperken werden de trottoirbanden rond de paden drie cm. omhoog gehaald zodat al het water dat van de klinkers komt niet langer in de tuin terecht komt. Door de gemeente werd een verbinding tot stand gebracht tussen de vijvers aan beide zijden. Daardoor kon de wateroverlast sterk worden beperkt.

Er werden grondmonsters genomen om te bepalen op welke wijze de grond dient te worden bemest. Dat leverde als resultaat op dat er organische mest nodig was. Deze mest is er op gebracht.

Dat alles heeft er toe geleid dat de tuin in 2017 tot volle bloei kwam.

Door de gemeente werden drie betonnen zitblokken geplaatst in het midden van de tuin.

Guus Stottelaar van de Zieuwentseweg en Bennie Hulshof van Kwintet zijn deel gaan uitmaken van het onderhoudsteam van de Corsotuin.

De samenwerking tussen de zeven hoveniers die de tuin onderhouden en de tuinploeg van Stichting De Lichtenvoorde verliep uitstekend. De afspraken waren duidelijk en werden nagekomen.

Om de aandacht te vestigen op onze corsotuin werd er een banner opgehangen bij de ingang.

Nadat eerder al in Zundert een corsocongres werd gehouden vond er dit jaar op zaterdag 20 mei een congres plaats in Vollenhove. Uiteraard waren we van de partij. Het was een zeer informatieve en in alle opzichten positieve dag. Er werd veel informatie, in alle openheid, gedeeld. Het was voor ons ook belangrijk om daarbij aanwezig te zijn omdat wij hebben aangeboden om de organisatie in 2018 op ons te nemen.

De collecte ten behoeve van de kinderspelen en de CorsoKIDS werd weer gecoördineerd door Marian van Zutphen. Er werd gecollecteerd in de weken 34 en 35, van 21 augustus tot en met 2 september. We zijn erg tevreden over de opbrengst.

Via de gemeente kregen we de beschikking over een zogenaamde praatpaal, die in de corsotuin werd geplaatst. Jessica Schutten van tekstbureau YES vertaalde de door ons bedachte tekst in het Engels en Duits. Daarnaast sprak zij de teksten in die onze bezoekers ten gehore komen.

De tuin is nog niet aangekleed volgens het ontwerp dat door Leonie Heutinck van de gemeente Oost Gelre werd gemaakt en dat onze instemming heeft. Het voornaamste doel van deze aanpassing was om de tuin ook in de winter aantrekkelijk te maken. Andere zaken hadden even meer prioriteit en in 2018 zullen nadere afspraken worden gemaakt over het onderhoud.

Bernou Wagenaar die als toeristisch coördinator werkzaam is bij de gemeente nam het initiatief om uitvoering te geven aan een uitkomst van het programma 'Geef Lichtenvoorde kleur'. Zij bracht een denktank bij elkaar om na te denken over een CHECK (Centrum voor historie, educatie, cultuur en kunst. Uiteraard hebben wij als SBL zitting genomen in deze denktank.

In 2017 werd voor het eerst op de entree- en tribunekaarten verwezen naar de algemene voorwaarden die nu gelden voor ons evenement. Deze voorwaarden staan beschreven op onze website.

Ofschoon het sinds 1929 niet is gebeurd kan er altijd een calamiteit plaatsvinden waardoor we ons juridisch in de nesten kunnen werken en de toekomst van het corso in gevaar komt. Dat risico hebben we nu ondervangen.

De voorwaarden, die reeds werden gebruikt in Zundert, zijn aangepast naar onze situatie en op de juridische haalbaarheid getoetst door advocaat Eef Steentjes. Daarna zijn de voorwaarden gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel.

Met de projectgroep Corsowijs, die zich bezighouden met de lespakketten die we ter beschikking willen stellen van de basisscholen, zijn meerdere overleggen gevoerd. De thema's per groep zijn vastgesteld en we willen in 2018 een pilot draaien op een Lichtenvoordse basisschool.

De officiële uitrol van Corsowijs gaat plaatsvinden in 2019, wanneer we ons 90-jarig jubileum vieren.

Een belangrijke uitdaging is het vinden van fondsen die ons financieel ondersteunen.

Op vrijdag 27 januari werden er in De Bron in Groenlo, op verzoek van Lisa Steneker van de gemeente, 's morgens en 's middags presentaties verzorgd over ons corso voor de nieuwkomers uit Syrië en Eritrea. De informatie werd met veel belangstelling ontvangen en leverde een lijst op met nieuwkomers die aan de slag willen bij ons corso. Dit aanbod werd gedaan aan de corsogroepen tijdens de voorjaarsvergadering. Ofschoon iedereen wel degelijk beaamt dat in het corso plaats is voor iedereen kwam er tegelijkertijd vanuit de vergadering met de wagenbouwers ook een signaal. De begeleiding van nieuwkomers vraagt ook het nodige van de corsogroepen en niet elke corsogroep is in staat om deze begeleiding, waar de nieuwkomers recht op hebben, vorm te geven.

Vanuit het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland (KIEN) kwam de mededeling dat zij het alleenrecht willen houden van het logo dat we tot op heden steeds gebruikten. We hebben inmiddels een uniek logo gekregen met de tekst: 'Bloemencorso Lichtenvoorde staat op de nationale inventaris immaterieel cultureel erfgoed'. Het enige probleem dat we ervaren is dat we nog beschikken over een ruime hoeveelheid briefpapier waarop het logo van het KIEN staat. We hebben netjes een verzoek ingediend om dit briefpapier eerst op te mogen maken.

Het erfgoed zorgplan dat we hebben ingediend werd goedgekeurd waardoor we als bloemencorso Lichtenvoorde op de erfgoed lijst blijven staan.

We hebben meerdere informatieve contactdagen van het KIEN bezocht waar we bovendien weer in gesprek kwamen met vertegenwoordigers uit andere corsoplaatsen.

Op de website van het KIEN is ook informatie opgenomen over ons corso.

We hebben inlogcodes ontvangen en zijn in staat om deze pagina zelf bij te houden:
<https://www.immaterieelerfgoed.nl/nl/page/564/lichtenvoorde-flower-parade>

We zijn erg enthousiast over het bewonersinitiatief van Natasja Scharenborg om Street art te introduceren in Lichtenvoorde. We geloven in deze formule en zien bovendien kansen voor de promotie van ons corso. We waren dan ook aanwezig bij de Meet&Greet van Street Art op de Leest op 22 november. Er werden door meerdere kunstenaars prachtige kunstwerken op de wanden aangebracht.

De groep van Ons bouwde dit jaar haar 40e en de groep Marneth haar 25e corsowagen. De Groep van Ons vierde dat tijdens een feestavond op zaterdag 2 september op hun bouwlocatie. Groep Marneth hield een receptie op zaterdag 22 april in café Hogenkamp. Aan beide corsogroepen werden, naast mooie woorden, een oorkonde en een enveloppe met inhoud uitgereikt.

De contacten met onze Duitse partner, het corso in Legden, werden geïntensiveerd.

Op zaterdag 11 maart mochten we een delegatie, onder aanvoering van voorzitter Norbert, in Lichtenvoorde ontvangen. Zij hebben kennism gemaakt met de corsogroepen 6Kamp en Veur Mekare en we hebben kennis gedeeld over onze bouwtechnieken en de organisatie van de stichting. Dat maakte erg veel indruk. We hebben dahlia's kunnen leveren voor hun corso.

Dat driejaarlijkse corso vond plaats op zondag 17 september 2017 en we hebben een bezoek gebracht aan hun corso. Het was er erg gezellig!

Van onze uitnodiging om deel te nemen aan de promotiekaravaan, zodat zij zich kunnen presenteren voor hun eigen corso, werd geen gebruik gemaakt. Er zit een duidelijk verschil in professionele tussen beide organisaties. Wel maakte ze gebruik van onze uitnodiging voor Corsotainment.

We hebben een prima verstandhouding met het serviceteam van de gemeente als het gaat om het snoeien van bomen die problemen geven tijdens het verplaatsen van de corsowagens. Eén telefoontje is vaak al voldoende om een probleem op te lossen. We hebben het dan ook als heel vervelend ervaren dat we door de handhavers van de gemeente werden terechtgewezen omdat er illegale snoeiwerkheden hadden plaatsgevonden. Dit is besproken met de betreffende corsogroep en bovendien benoemd in een wagenbouwersvergadering.

Ook dit jaar zijn er ons corsovrienden ontvallen. We hebben kaarten geschreven om de nabestaanden te condoleren en de verdiensten van de overledenen in herinnering te roepen. Waar mogelijk zijn er condoleancebezoeken gebracht en de overledenen zijn herdacht tijdens de vergaderingen met de wagenbouwers. Met het gevaar dat we ongewild iemand vergeten willen we toch de volgende namen noemen:

Hemmie Dekkers van de Groep van Ons, Jos Bokkers van de Van Reedestraat, John Weikamp van de Witte Brug, Joop Harbers van de Boschlaan, Aloys Roemaat van de Brandweer en van de Bloemencommissie, Leo Berendsen van Lansink Bluiminck, Bart Dillen die de corsogroep Herman Harmsenstraat oprichtte, Theo Elschot van Vedut Nogal,

Naast deze verdrietige berichten waren er gelukkig ook veel vreugdevolle momenten waaraan we aandacht konden schenken.

Een projectgroep binnen de SBL is aan de slag gegaan met een 'Protocol waardering vrijwilligersbeleid'. Allereerst werd aan alle bestuursleden gevraagd om individueel inzichtelijk te maken welke vrijwilligers er in hun werkgroep zitten, welke werkzaamheden zij verrichten en daarnaast welke beloning daar tegenover staat. Daarbij is wel gebleken dat beloning zorgt voor lastige dilemma's.

Enerzijds hebben we namelijk bij de vrijwilligers te maken met verschillen in de zwaarte van de bijdrage die ze leveren aan ons corso, beloningen uit het verleden, verwachtingen van de vrijwilligers zelf maar ook met verschillende meningen van de bestuursleden die de werkgroepen bemensen en daarnaast het verlangen om iedereen ook een passende beloning geven.

Anderzijds hebben we onze financiële verantwoordelijkheid te nemen om de kosten in de hand te houden, zodat we de corsogroepen zo goed als mogelijk kunnen ondersteunen.

Alle zorgvuldige afwegingen hebben uiteindelijk geleid tot een protocol dat de goedkeuring heeft gekregen van alle bestuursleden.

Er vonden constructieve en bovendien plezierige gesprekken plaats met onze kermispartner, de schutterij St. Switbertus.

Onderwerp van gesprek waren onder andere:

- De behandeling van het onkruid op het gravel.
- De opvang van de juryleden op zondagmorgen.
- Het gewenste tijdstip waarop de vogel is 'gevlogen'.
- Drankverkoop aan onze gasten op het tentoonstellingsterrein.
- De verschijningsvorm van de schutterij op maandagmorgen tijdens de optocht.
- Het afstemmen van de activiteiten tijdens het 90-jarig jubileum.
- De toegang voor de muzikanten op corsozondag.
- De opbouw van het tentoonstellingsterrein en het terrein voor het vogelschieten.

Het was de bedoeling om de, door Rick Luttkhold ontworpen en door Frans Rensing en zijn kameraden te bouwen eyecatcher in het voorjaar van 2017 te plaatsen in het midden van de corsotuin. Dat is vooralsnog niet gelukt. De technische realisatie van het kunstwerk bleek toch erg lastig. Met name het maken van de te walsen dahlia's is een technisch hoogstandje.

Het voornemen was om de dahlia's die geplant gaan worden te voorzien van bordjes met daarop de namen van de soort en wellicht aanvullende informatie. Voortschrijdend inzicht leidde er toe dat we een ander besluit hebben genomen. De kans dat de bordjes blijven staan, niet worden verwisseld of worden gestolen is vrij groot. Nog even afgezien van de beperkte zichtbaarheid. Een plattegrond met informatie over de geplante knollen is per mail aan de corsogroepen gestuurd.

Het plan is om de stenen gymzaal, die in gebruik is als opslag en werkplaats, te verduurzamen door zonnepanelen te installeren, led verlichting aan te brengen en een A+++ koelkast en een energiezuinige boiler aan te schaffen. Er is afgezien van het indienen van een aanvraag bij het Rabo coöperatiefonds aangezien er ook al in 2016 een aanvraag werd ingediend en we bovendien de corsogroepen die al een aanvraag hadden ingediend niet in de weg wilden staan.

Wel hebben we de gemeente benaderd met het verzoek om in plaats van de aangeboden vijf jaar een overeenkomst voor tien jaar te sluiten. Dit met het oog op de benodigde onderhoudskosten en de gewenste verduurzaming van het pand. We dienen het nog eens te worden over de aard en de inhoud van de overeenkomst.

Nienke Penterman van het Over de Top festival nam het initiatief om de buurt ter gelegenheid van de nationale burendag op 23 september te bedanken. Zij stuurde kaarten en dit werd heel erg gewaardeerd.

De kosten van het afval, dat op de zaterdag na ons corso kan worden ingeleverd bij Remondis, zijn flink gestegen. Dat heeft zeker ook te maken de gestegen prijzen per ton en het gegeven dat water ook zorgt voor een toename van het gewicht.

Wij betreuren dat zeer omdat we denken dat daar zeker op bespaard kan worden. We hebben het weer niet in de hand maar we kunnen wel proberen om de containers af te dekken zodat er niet nog meer regen bij het afval komt. Water is anders wel heel erg duur afval!

De afspraak is dat bij elke corsogroep die afval inlevert begeleiding aanwezig is. 11 van de 18 corsogroepen hielden zich niet aan die afspraak en het was dus niet mogelijk om hen ter plaatse te wijzen op mogelijke verbeteringen.

Daarnaast werd er veel afval ingeleverd dat niet corso gerelateerd is (voetbalspel, dartbord, vloerkleed) en bovendien werd het afval slecht gescheiden (hout, tafels, deuren, staal, verf).

Boschkempers, Witte Brug, Lansink Blui-minck, Van Reedestraat en Veur Mekare hielden zich aan alle gemaakte afspraken.

In het najaar van 2017 ontvingen we, zowel via de gemeente als van een winkelier uit de Rapenburgsestraat, klachten over de gladheid van de plaquettes uit de Rapenburgsestraat.

Dit gebeurde in een periode waarin er sneeuw lag. Door de gemeente zijn er, totdat de sneeuw weg was, pylonen geplaatst om het gevaar te keren.

Er is intensief contact geweest met de gemeente en daarbij zijn meerdere opties besproken.

Het had echter steeds onze sterke voorkeur om te komen tot een oplossing waarbij de corsopromenade niet wordt opgeheven. Tegelijkertijd was echter ook het uitgangspunt dat we niet willen dat er mensen letsel oplopen door onze plaquettes.

Via de leverancier van de plaquettes, Corbeel-Greven uit Winterswijk, kwamen we bij een middel dat de plaquettes veel minder glad maakt. Dat middel doet zijn werk als er water op komt. Het

nadeel is wel dat het de kleur van de plaquettes enigszins aantast en we niet weten wat de uitwerking op lange termijn is.

We hebben het stuk tegel dat we hebben gebruikt voor de test laten zien aan toezichthouders van de gemeente en er is geïnformeerd bij een klant uit Winterswijk die het middel al heeft gebruikt. Nadat de overtuiging er was dat het middel zorgt voor het gewenste resultaat is besloten om dit toe te passen op de plaquettes en de corsopromenade niet op te heffen.

Er zijn meerdere gesprekken gevoerd met de gemeente over de bouwlocaties aan de Lievelderweg. Corsogroep Hooiland heeft een verzoek ingediend bij de gemeente om hun bouwlocatie, net als Kwintet, als veldschuur in te richten. Hooiland heeft, bij de bouw van het frame van hun tent, al rekening gehouden met die mogelijkheid. De gemeente is akkoord gegaan met het voornemen om deze veldschuur te bouwen. In het aan te passen bestemmingsplan wordt opgenomen dat er vier veldschuren mogen worden gebouwd. Boschkempers en Geschud(t) hebben aangegeven dat ze ook een veldschuur willen bouwen maar daar eerst voor moeten sparen. De gemeente is daarmee akkoord gegaan.

Uiteraard is de beheerder van de locatie aan de Lievelderweg, Frans Holkenborg, steeds betrokken bij de plannen.

We kregen het vertrouwen van de gemeente om de enige lantaarnpalen waar we nog last van hebben, van zaterdag tot en met woensdag, een kwartslag te draaien. Dit betreffen de lantaarnpalen op het laatste gedeelte van de route, o.a. op de Bronckhorststraat. We hebben dit geprobeerd maar dat is niet bij alle lantaarnpalen gelukt. Het risico was eenvoudigweg te groot dat enkele lantaarnpalen beschadigd werden.

Tijdens de Corso After Party (CAP) op zaterdag 30 september werd corsogroep Teeuws, als winnaar van de editie 2017, door een grote groep corsoliefhebbers onthaald op de corsopromenade.

Eddy Tanck voerde het woord namens de SBL. (Tip: De CAP vindt plaats in het eerste weekend van oktober waarin een zondag valt).

De plaquette werd onthuld door voorzitter Robert Pierik en de ontwerper van 'Licht transport', Paul Wieggers. De cap werd door Eddy uitgereikt aan Gerard Pierik vanwege zijn inzet gedurende veertig jaar op het tentoonstelling terrein. Een fantastische prestatie die getuigt van een grote liefde voor en toewijding aan ons corso.

Eddy benoemde, op voorpraak van Marcel van Zutphen die het had uitgezocht, ook nog dat Hooiland in 2017 al tien jaar meedraait in de top 3 en dat Glenn ter Haar al twintig jaar corsowagens ontwerpt binnen de top 5.

1.1 Financieel beleid

Dit jaar zijn er een tweetal wijzigingen doorgevoerd in de financiële administratie van de SBL.

Ten eerste is de Bloemencommissie onderdeel gaan uitmaken van de SBL en is daardoor, net als de SBL, BTW plichtig geworden.

De Bloemencommissie opereerde tot voorheen als een redelijk zelfstandige werkgroep. Gezien het feit dat de activiteiten geheel in het verlengde liggen van de activiteiten van de SBL is in 2016 besloten om de Bloemencommissie met ingang van het boekjaar 2017 op te nemen in de financiële administratie van de SBL.

Verder is in 2017 het rekeningschema omgebouwd van een kostensoorten structuur naar een structuur waarbij per commissie/werkgroep inzage in de kostenposten mogelijk is.

Deze laatste aanpassing biedt vanaf nu ook de mogelijkheid dat ieder verantwoordelijk bestuurslid van een werkgroep, naast inzage in de kosten, ook een budgetvoorstel voor het aankomende jaar kan indienen. Op deze wijze neemt het besef van de hoogte van de kosten toe. Dat gaat naar verwachting bijdragen aan een verdere kostenbeheersing.

Enkele jaren geleden is met de fiscus een compromis bereikt over de verrekening van BTW die zijn begrepen in de kosten van het vervaardigen van een corsowagen. Vanaf dat moment dienen de wagenbouwers hiervoor ieder kwartaal een onderbouwing inclusief kopiefacturen van de te verrekenen BTW bij de penningmeester van de SBL in.

Hij voegt de verrekenbare BTW van alle wagenbouwers samen en verrekent deze met de eigen kwartaalaangifte BTW.

Flynth adviseurs en accountants stelt aan de hand van de financiële administratie van de SBL jaarlijks de jaarrekening samen. Een exemplaar van deze jaarrekening wordt jaarlijks voor 1 april verstrekt aan de gemeente Oost Gelre.

2. EVENEMENT

2.1 Optocht:

Er hebben zich geen pechgevallen voorgedaan tijdens ons corso. Het weer op corsozondag was redelijk en het effect van de goede overleggen met de wagenbouwers over techniek en veiligheid is duidelijk merkbaar. Waakzaamheid blijft echter geboden!

De regiecommissie bepaalde op de zondagmorgen van de maquettepresentatie de volgorde van de optocht. Zij deed dat na met alle vertegenwoordigers van de 18 corsogroepen te hebben gesproken en hun wensen te hebben gehoord.

De regiecommissie bestond uit: Frank Knippenborg (voorzitter), Theo Mellink (erelid) en Crystal Eggink (ontwerper).

De bezetting van de Centrale Post Optocht (CPO) was prima. Er is meer aandacht geschonken aan het creëren van rust op de CPO. Teveel mensen van met name de hulpdiensten, die daar geen functie hebben, liepen naar binnen. Door de politie werd zelfs een briefing gedaan in de meldkamer. Dat is niet de bedoeling en dat is ook met hen besproken.

Het was al stukken rustiger op de CPO maar het blijft lastig om mensen te weren daar.

Door de herinrichting van het plein voor het gemeentehuis bleek er alleen plaats voor de genodigdentribune. Er diende dus een nieuwe plaats te worden gevonden voor de tribunes A en B. Uiteindelijk is besloten om de tribune te plaatsen voor de Klinke, aan de overzijde van de voormalige Jorisschool. De bewoners van de onderste woonlaag werden gecompenseerd voor het ongemak met twee gratis tribunekaarten. Later bleek ons dat de bewoners op de eerste etage geen goed zicht hadden op de wagens van de CorsoKIDS. We gaan ook dat in 2018 compenseren. De tribunes dienen ook wat meer naar achteren te worden geplaatst i.v.m. de geluidsboxen voor de presentatoren.

Om te voorkomen dat de deelnemers aan het corso in een spijker traptten werden deze opgeraapt door kinderen van de zes corsogroepen die voor de muziekkorpsen liepen, te weten Veur Mekare, Lansink Bluiminck, Kwintet, Van Reedestraat en Teeuws. De kinderen werden daartoe uitgerust met grijpers en emmers.

Enkele corsowagens, met name zij die bewegende delen hadden, verloren echter heel veel bloemen. De bloemen rapers hadden hun handen vol aan het schoonhouden van het wegdek.

Voor het massaal verliezen van de bloemen zal een oplossing moeten komen. Hetzij het lijmen van de bloemen of meer bloemen rapers.

Na de onrust en de slechte aansturing van de mensen van het Rode Kruis is gekozen voor de aansturing door een centralist van het Rode Kruis. In tegenstelling tot 2016, waarin de hoge temperatuur ons parten speelde, was het dit jaar erg rustig voor de hulpdiensten. Er is geen noemenswaardige inzet geweest en de ambulance is niet ingezet. De samenwerking met de centralist van het Rode Kruis verliep uitstekend.

Overwogen werd om twee extra Rode Kruis posten in te richten bij het gemeentehuis en op de Richterslaan. Dit is opgelost door twee biketeams van het Rode Kruis in te zetten.

In 2017 heeft Mohlin Walterbos bij de tribunes aan de Richterlaan in het Duits verslag gedaan van ons corso. Dit werd heel erg gewaardeerd door onze Duitse bezoekers. Ze heeft het heel erg goed gedaan en ze roemde de begeleiding in haar eerste 'presentatiejaar'. Sanne Ouwens en Otto Roerdink hebben, in navolging van eerdere jaren verslag gedaan in het Nederlands.

Ook de presentatie van Frank Knippenborg en Georgette Wekking bij het gemeentehuis werd erg gewaardeerd. Frank tekende ook voor het script en bezocht daartoe, vergezeld van Georgette Wekking en Ester Reusink van de werkgroep PR, de corsogroepen voor de laatste 'inside' informatie.

In navolging van voorgaande jaren werd er opnieuw een 'Deutsche Ecke' ingericht bij Hogenkamp. Het veelal Duitse publiek weet deze plek blijkbaar erg te waarderen want het is er nog steeds erg

druk. Blaaskapel De knollentrekkers uit Borculo vermaakte het publiek met hun vrolijke klanken en het corso werd opnieuw van Duits commentaar voorzien door Christoph Kebser.

Henri Walterbos van de werkgroep PR had in 2017 als belangrijke taak om het aantal deelnemers aan de Promotiekaravaan verder uit te breiden. Dat is gelukt. Er hebben negen groepen meegelopen. De brassband Djembe Agogo opende de promotiekaravaan.

De samenwerking met begeleider Maurice Wensink en Sander Spijkers, die onze gastheer was bij Litac, verliep uitstekend. We zijn zeer te spreken over deze gastvrijheid.

Niet alle deelnemers waren op tijd. Dat gold zeker voor de leden van de brassband maar dat kan hen niet aangerekend worden. Ze werden tegengehouden bij de doorlaatposten. Een mobiel nummer van Henri had wellicht eerder uitkomst geboden.

Het tijdstip van vertrek bleek dit jaar te vroeg temeer omdat we onderweg vaak moesten stoppen omdat we te snel gingen.

De instructie om met een boog om het Swite terrein te gaan had eerder gecommuniceerd kunnen worden.

De Groep van Ons had als bijzondere wens om op bepaalde plekken in de route met confetti te strooien en meldde dat netjes. Een verbod wordt immers in het optochtreglement beschreven.

Deze confetti had echter als grondstof maïs en bleek biologisch afbreekbaar. Na overleg met de gemeente kon dan ook toestemming worden gegeven voor het gebruik daarvan.

De presentatoren op de Varsseveldseweg en de Richterslaan hebben tijdelijk toegang gekregen tot de WhatsApp groep van de PR. Via Resy Oonk, die de webcare regelt vanaf het CPO, kregen ze rechtstreeks wat er speelt tijdens het corso. Daar werd overigens al gebruik van gemaakt door Ester Reusink (voor Omroep Gelderland) en Annet Gierkink (Deutsche Ecke).

Robert Visser van Ixpression heeft aangeboden om op verschillende plekken langs de route en in toren van de Bonifatius kerk camera's op te hangen. Dat biedt de mogelijkheid voor de leden van het Coördinatie Punt Optocht om ook een visueel plaatje te krijgen van het verloop van de optocht. Er zijn oriënterende gesprekken geweest waarna is afgezien van dit aanbod. De inspanningen wegen, zo was het oordeel, niet op tegen de meerwaarde. De verbinding met de begeleiders van de SBL en de corsogroepen was voldoende om een goed beeld te krijgen van het verloop van de optocht.

In samenspraak met de werkgroep PR en onze Duitse contacten is nagedacht over de tekst op de geldwagen. "Bent u hier binnen zonder entree, helpt u dan een handje mee?" Gebleken is dat de Duitse bezoekers de tekst/strekking op/van het bord niet snappen. Er is immers al entreegeld geheven en ze snappen niet waarom men er nogmaals geld in gooit.

We hebben geen passende tekst kunnen vinden om dat op te lossen. Een uitdaging voor 2018.

Het lukte de schutterij op maandagmorgen niet om de drumfanfare met voldoende muzikanten te bezetten.

De optocht werd dan ook, zoals gebruikelijk, niet aangevoerd door de drumfanfare. De wel aanwezige muzikanten namen plaats in een koets en stapten op bepaalde plekken in de route uit om de aanwezige bezoekers te laten genieten van hun muzikale klanken.

We betreuren als SBL zeer dat er, na zoveel jaren, een einde komt aan deze traditie.

Tegelijkertijd is er ook begrip voor de ontstane situatie en de onmacht die de schutterij voelt dat zij dit niet kunnen veranderen.

2.2 Jury:

In 2017 bestonden de jury's uit de volgende leden:

VAKJURY

M. Scheer	Vollenhove	Ontwerper en wagenbouwer St. Jansklooster
A. Holleman	Zelhem	Architect/directeur architectengroep Gelderland
P. Meeuwissen	Nijmegen	Ontwerper Zundert en Tiel
G. Brand	Vledder	Organisatie Fruitcorso Tiel
M. Bekker	's-Hertogenbosch	Bloemsierkunstenaar en ontwerper Tiel
R. Stammers	Winterswijk	Ontwerper en wagenbouwer Winterswijk
M. van de Bunt	Vragender	Interieurontwerpster/styliste en productontwerpster
E. Lassche	St. Jansklooster	Wagenbouwer en commissielid PR
R. Ribbers	Ruurlo	Ontwerper en wagenbouwer Beltrum
B. Davids	Neede	Bloemsierkunstenaar en docent
M. van Dijk	Meddo	Beeldend kunstenaar
A. de Bruijn	Zundert	Ontwerper en wagenbouwer Zundert

FIGURATIEJURY

J. Korving	Didam	Creative director Steengroeve theater
D. van Zutphen	Winterswijk	Theaterspeler

JURY CorsoKIDS

H. te Plate	Lichtenvoorde	Bloemist
S. Esselink	Groenlo	Docent beeldende vakken
A. Wolters	Lichtenvoorde	Interieur styliste
M. Timmen	Arnhem	Carnavals wagenbouwer Groenlo
Niek Krabben	Lichtenvoorde	Scholier
Chris Kleverwal	Lichtenvoorde	Scholier Marianum

Als werkgroep jury werden we geconfronteerd met het gegeven dat corsogroep Teeuws later dan 10.30 uur arriveerde op het juryterrein. Uiteraard is dat niet gedeeld met de juryleden. Juryleden die vragen stelden over het al dan niet toekennen van bonuspunten kregen als standaard antwoord dat het hun taak was om de wagens te beoordelen en dat wij, als SBL, gaan over het al dan niet toekennen van de bonuspunten. Buiten het zicht en gehoor van de juryleden namen we als SBL het besluit dat de 500 bonuspunten niet aan Teeuws dienden te worden toegekend.

Nadat de uitslag bekend was konden wij met de juryleden delen dat corsogroep Teeuws met hun creatie 'Licht transport' de winnaar was van het 88^e corso. Tevens bleek dat Teeuws met 440 punten voorsprong had gewonnen van de nummer 2, Hooiland met Totems.

We waren wel erg opgelucht dat Teeuws het corso ondanks het gemis van de 500 bonuspunten had gewonnen. Anderzijds hadden we de consequentie dat Teeuws mogelijk niet tot winnaar was uitgeroepen wel aanvaard en gedragen.

Als derde eindigde corsogroep Kwintet met Dwaallicht.

Tribuneplaatsen zijn voor de juryleden niet echt ideaal. De bezoekers kijken mee of gaan een gesprek aan. Om de wagens goed te kunnen beoordelen is een statische plek niet echt ideaal. Wel dient er een mogelijkheid te worden geboden om te kunnen zitten.

Bij de publieksprijzen eindigde Teeuws ook op de eerste plaats. Tweede werd Lummels met hun corsowagen 'Knietje' en Hooiland eindigde als derde.

De figuratiejury oordeelde dat de Groep van Ons met 'Monty Python' de eerste plaats verdiende met de figuratie rondom hun corsowagen. De tweede plaats ging naar Witte Brug met 'Under control' en de derde plaats was voor 6Kamp met de dragers rondom 'Hare majesteit'.

De aanmoedigingsprijs die de SBL kan toekennen werd niet uitgereikt. Daartoe is het nodig dat er consensus is binnen het bestuur en die was er niet.

We kennen sinds enkele jaren hulp van nieuwkomers. Mensen die ontheemd zijn door oorlog, geweld of natuurrampen. Vanuit onze maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben we besloten om een geldbedrag over te maken naar het Rode Kruis ten behoeve van de wederopbouw van Sint Maarten. Een aanmoediging om het eiland dat door een natuurramp werd getroffen, weer op te bouwen. Net zoals wij onze corsowagens elk jaar weer opnieuw moeten opbouwen, onder andere omstandigheden overigens.

Henri Ottink van corsogroep Vedut Nogal bracht naar voren dat de jurering van de CorsoKIDS dient te veranderen. Zijn standpunt is dat corsowagens die tevens door de ouders worden geplakt in de prijzen. Dit in tegenstelling tot de corsowagens die alleen door de kinderen worden geplakt. Dit is in een wagenbouwersvergadering besproken waarbij Henri bijval kreeg van enkele andere corsogroepen. Kinderen worden daardoor teleurgesteld.

We snappen dit standpunt en betreuren uiteraard dat kinderen daardoor teleurgesteld worden. De oplossing is echter wat weerbarstiger. Dat vereist een grondige studie en bezoeken aan de CorsoKIDS om te controleren wie er de wagens beplakt.

Ons standpunt is dan ook dat de juryleden de wagens dienen te beoordelen zoals ze aan hen worden aangeboden. Zonder dat ze zich hoeven af te vragen of kinderen wel de grootste bijdrage hebben geleverd.

Dit jaar is er voor het eerst door alle clusters, van elke door hen beoordeelde corsowagen, een rapport geschreven. Men heeft hiervoor een tijdsbestek gehad van twee weken. De rapporten moesten voor 22 september 2017 aangeleverd worden. Deze voorwaarde was vooraf met de juryleden gedeeld. Deelname aan de jury kon alleen als werd ingestemd met deze voorwaarde. Daarnaast diende er van elk cluster iemand aanwezig te zijn tijdens de evaluatie. Helaas werd deze deadline niet door alle vier clusters gehaald. Twee clusters hebben de rapporten later aangeleverd.

De lay-out van het juryrapport is opnieuw kritisch bekeken en dat heeft er toe geleid dat deze is aangepast. De lay-out is strakker en overzichtelijker geworden. Bovendien zijn er meer foto's aan toegevoegd die aansluiten bij de tekst.

De evaluatie met de jury vond plaats op vrijdag 27 oktober bij zaal Hogenkamp. Het juryrapport, met veel verschillende foto's per corsowagen, werd daar geprojecteerd en dat bleek een gouden greep. De mening van de jury kon worden verduidelijkt aan de hand van de foto's. De vier clusters werden vertegenwoordigd door Ad de Bruijn uit Zundert, Birgit Davids uit Neede, Machiel Bekker uit Tiel en Rob Ribbers uit Beltrum.

De leden van de werkgroep en het bestuur van de SBL zijn van mening dat de bekertjes die ter beschikking werden gesteld aan de winnaars geen recht doen aan hun kunstzinnige prestaties. Daarbij diende echter wel een redelijk evenwicht te worden gevonden tussen deze wens en de kosten van de prijzen.

In samenwerking met Paul Wieggers en Glasfusing Achterhoek is een nieuwe bokaal ontworpen en gefabriceerd. Het is een bokaal geworden die wel recht doet aan de kunstzinnige prestaties van de wagenbouwers. De bokaal is door de burgemeester uitgereikt aan corsogroep Teeuws na het behalen van de eerste publieksprijs.

2.3 Entree:

Gebleken is dat de kermisexploitanten doorgaans niet op de hoogte zijn van de procedure waarbij men doorlaatbewijzen nodig heeft om in het centrum van Lichtenvoorde te komen. Dat gaf veel onnodig oponthoud bij de kassapunten.

Doordat de familie Hummelink aan de Lakendijk hun woning, inclusief de parkeerweides, verkocht zijn we in gesprek gegaan met de nieuwe eigenaar de familie Ter Bogt. Ook zij stelden hun weides ter beschikking. Daarnaast hebben we gesprekken gevoerd met Joop te Plate. Deze onderhandelingen hebben niet geleid tot een verlenging van de overeenkomst. Wel hebben we overeenstemming bereikt met de familie Huinink aan de Zieuwentseweg.

Aan alle eigenaren van parkeerweides hebben we overigens de keuze voorgelegd om hetzij zelf het parkeren te verzorgen of om dit te laten verzorgen door de SBL.

Een probleem dit jaar was de grote toevloed aan bezoekers die wilden parkeren waardoor er problemen ontstonden met de doorstroming op de Twente

In verband met bouwwerkzaamheden op de parkeerplaats van Lesli bleek het helaas niet mogelijk om onze bezoekers die vanaf de richting van de Hamelandroute komen daar te laten parkeren. Als oplossing voor het wegvallen van de parkeerplaats bij Lesli werden percelen aan de Lievelderweg, tegenover Steentjes advocaten en naast Rensing Bouw, gebruikt.

Er is een betere afstemming geweest tussen de werkgroepen merchandise en entree om te voorkomen dat we werden verrast door extra bezoekers en om eenduidigheid te verkrijgen over de gemaakte afspraken. Daartoe werden er afspraakbevestigingen opgesteld.

De prijzen voor de entree- en de tribunekaart zijn verhoogd van € 7,00 naar € 7,50. We zijn daarmee nog goedkoper dan veel vergelijkbare corso's zeker als je bedenkt dat het corsoboekje gratis is en er tot en met 16 jaar geen entree wordt geheven.

De mogelijkheden voor contactloos pinnen zijn onderzocht. Gebleken is dat het huren van apparatuur heel erg duur is. De huurtermijn is erg lang en er wordt een borg verlangd van € 700,--. Er is via de mobiele telefoons van de controleurs getest wat het internet bereik per kassapunt is. Een andere mogelijkheid was het betalen via een APP. Tegenwoordig kan bijna iedereen op deze wijze betalen. Bij de kassapunten kan het rekeningnummer van de SBL worden vermeld. Na betaling en de check door de kassacontroleur kan men worden doorgelaten.

De opvang van de bussen aan de Richterslaan is verbeterd. Tussen 12.30 en 13.30 uur werden daar de reisleiders voorzien van de entree- en tribunekaarten alsmede van de programmaboekjes. Vanaf de Richterslaan werden ze vervolgens begeleid naar de parkeerplaats voor bussen aan de Richterslaan.

2.4 Ontwerpers:

Op vrijdag 20 januari werd er een 'sparring' avond gehouden voor geïnteresseerde ontwerpers. De bedoeling van deze avond was om ontwerpers in een veilige en besloten setting de gelegenheid te bieden om hun worstelingen te delen met ervaren ontwerpers. Ontwerpers zullen zich herkennen in de worsteling die ze doormaken voordat een ontwerp helemaal klaar is. De geheimhouding tijdens deze sparring avond is een belangrijke voorwaarde.

Er bleek, in navolging van 2016, veel behoefte te zijn aan een dergelijke avond. Er werden twee ploegen samengesteld om iedereen voldoende spreektijd te geven en na afloop ook nog even gezellig na te praten.

We zijn er niet in geslaagd om een Corsokriebels avond te organiseren.

Ofschoon we er steeds voor waarschuwen om de ontwerpen tijdig in te dienen bij het secretariaat moeten we helaas constateren dat dit nog steeds niet altijd gebeurt. Ook in 2017 moest één van de corsogroepen nog vrij laat in het seizoen switchen en dus een nieuw ontwerp bedenken.

De maquettepresentatie is gehouden, tijdens de zomermarkt, in het weekend van 1 en 2 juli. Het corsocafé op zaterdag was minder druk dan in voorgaande jaren. Wellicht door het belabberde weer. Op zondag was het heel erg druk. Het fotograferen van de maquettes in de hal en de uitleg in de huiskamer pakte heel erg goed uit.

Voor de bekendmaking van de optochtvolgorde werd gebruik gemaakt van de geluidsinstallatie van LITAC. Dat zorgde er voor dat deze ook achter in de zaal goed hoorbaar was.

De uitleg aan de talentvolle ontwerpers werd verzorgd door Gonny Elferink, Kay Gosselink en Rick Luttikhoud. Per maquette werd gediscussieerd over idee, vormgeving, kleurgebruik, beweging (voor zover bekend) en de totale indruk. Dit werd door de jonge ontwerpers als erg leerzaam ervaren.

Er zijn meerdere verzoeken binnengekomen vanuit andere corsoplaatsen om juryleden te leveren. We hebben steeds getracht om juryleden uit ons corso naar voren te schuiven. Dat is vele malen gelukt. De gedachte is dat de ervaring die ze bij andere corso's verkrijgen ten goede komt aan hun persoonlijke ontwikkeling en dus aan ons eigen corso.

Er is een database samengesteld met oud-ontwerpers, talentvolle jeugdige ontwerpers, huidige ontwerpers en ontwerpers uit andere plaatsen. We houden deze actueel door deze lijst telkens door te nemen en een kwalificatie actief of inactief toe te kennen.

Na het vertrek van Paul Wieggers en Henri Hummelink uit de werkgroep zijn de vacante plekken in net najaar opgevuld door Rudi Pierik en Ivo Klein Holkenborg.

2.5 Tentoonstelling:

Doordat de struiken rondom het tentoonstellingsterrein zo rigoureuus werden gesnoeid werd duidelijk dat er nauwelijks beletsels zijn om het terrein te betreden. Dat heeft ons doen nadenken over de mogelijkheid om een omheining aan te brengen.

We zijn op zoek gegaan naar een buitenkansje. Dat buitenkansje hebben we echter nog niet gevonden. Het probleem is het grote aantal meters hekwerk en we willen er bovendien niet veel voor betalen.

We gaan zorgen voor een goede overdracht van deze werkgroep nu Erik er na dit corsojaar mee stopt. Dat is gelukt. Eugène Hulzink neemt ook deze werkgroep voor zijn rekening en Koen Stortelder wordt zijn rechterhand. Zie ook 7.5

2.6 Amusement en horeca:

De verantwoordelijkheid voor de distributie van de tribunekaarten werd dit jaar neergelegd bij portefeuillehouder Robert Oonk.

Het aantal tribunekaarten week af van het aantal beschikbare tribuneplaatsen. Dit is inmiddels besproken met de tribunebouwer.

Naast de tribunes aan de Richterslaan zijn met houten platen duidelijk afgebakende plaatsen ingericht ten behoeve van bezoekers in een rolstoel.

In afwijking van de voorgaande jaren werden de showkorpsen niet gecontracteerd via William van Leeuwen van het gebruikelijke boekingskantoor SPH uit Tholen.

Na het optreden van showorkest KDO uit Groessen werd contact gelegd met Hans Verhoeks van Korpsmuziek.nl. De door hem aangeboden prijzen bleken aanmerkelijk lager te liggen.

We zijn dan ook met hem in zee gegaan nadat was gebleken dat William de korpsen niet tegen die prijzen kon aanbieden.

De navolgende korpsen gaan de bezoekers ons corso verblijden met hun optreden:

Jong Kamper Trompet Korps uit Kampen

Dutch pipes & drums uit Tilburg

Showband Takostu uit Steins

Drum- en showfanfare Advendo uit Sneek.

Achteraf gezien een gouden greep aangezien zowel Takostu als Advendo later dat jaar de hoogste prijzen behaalden tijdens Wereld Muziek Concours in Kerkrade.

Opvallend was dat de korpsen dit jaar erg laat bij het Longa terrein waren. De tijd zal worden aangepast in de begeleidende rider en de begeleiders zullen worden geïnstrueerd dat ze tijdig dienen te vertrekken.

Thea van Bronckhorst die vele jaren de kantine van Longa op corsozondag beheerde nam afscheid. We hebben haar afscheidsreceptie bezocht en haar op passende wijze bedankt.

Zoals afgesproken tijdens de evaluatie in 2016 heeft er slechts één buurtkorps uit de kerkdorpen deelgenomen aan ons corso. Voor 2017 was dit de combinatie van de harmonie en de schutterij uit Lievelede.

Daarnaast hebben de schutterij St. Switbertus en de harmonie Caecilia uit Lichtenvoorde hun muzikale kwaliteiten ten toon gespreid.

Naast de tribunes aan de Richterslaan is door de SBL, na de hitte van 2016, een standplaats ingericht zodat onze bezoekers verzekerd waren van alcoholvrije drank. De opbrengsten wogen nauwelijks op tegen de kosten van deze standplaats. Het drinkpunt voor de muziekkorpsen werd eveneens bemenst door de SBL. Dat heeft prima gewerkt. De muzikanten werden snel voorzien van drank en konden hun weg weer snel vervolgen.

3. COMMERCIEEL RELATIEBEHEER

Het is gelukt om de hoge sponsorbijdrage uit 2016 nagenoeg te evenaren.

Door Alex Evenhuis van sponsor Grolsch en Hans Pillen werd het idee gelanceerd om een biertapwedstrijd te houden voor de corsogemeenschap in januari 2017. Daarbij werd onze medewerking gevraagd. Deze medewerking hebben we verleend maar uiteindelijk bleek er te weinig belangstelling om dit biertapfeest door te laten gaan. Vervelend voor de corsogroepen die zich wel hebben opgegeven maar de kosten, gekoppeld aan de energie die het van veel mensen vroeg, wogen daar niet tegen op.

Opgemerkt dient te worden dat de contacten met Maarten Messing en Frank Navis van Flynth adviseurs en accountants op een hele prettige wijze verlopen. Bij financiële vraagstukken zijn zij van grote meerwaarde gebleken.

Op de vrijdag voor het corso werd een sponsoravond gehouden. De opkomst was laag. Het programma, dat bestond uit een presentatie, een bezoek aan twee corsogroepen en een afsluitende borrel, werd door de meeste aanwezige vertegenwoordigers wel gewaardeerd.

Esther Giesen stopte weer veel energie in het binnenhalen van gelden via de logosponsoring.

Ook dit jaar hebben we weer heel veel profijt gehad van onze sponsor Boels. Zowel de SBL als de corsogroepen konden tegen een aantrekkelijk tarief hoogwaardige gereedschappen en materialen inzetten ten behoeve van ons corso.

Het thema voor Corsotainment was creativiteit. Daarvoor werd gezocht naar een brede afspiegeling van creatieve talenten in onze gemeente.

De presentatie werd verzorgd door Ruth Oude Luttikhuis uit Groenlo, die zich eerder al had onderscheiden en indruk had gemaakt bij de presentatie van The Passion. Voor de presentatie werd gekozen voor een panelvorm aan een grote tafel en de gesprekken waren te volgen via meerdere schermen in de zaal.

Als jonge creatieve gasten waren uitgenodigd:

Natasja Scharenborg uit Groenlo. Kunstenaress en bedenker van het project 'Street Art'.

Rick Luttikhoud uit Lichtenvoorde. Industrieel vormgever. Ontwerper van corsowagens, de corsotuin en van het kunstwerk uit de corsotuin.

Mart Hillen uit Lichtenvoorde. Gitaarvirtuoos en winnaar van de regionale theaterwedstrijd Rabo on stage en van de Fingerstyle Academy Award.

Bas Hommelink uit Harreveld. Directeur visie en ontwikkeling bij WAM en Van Duren bouwgroep en het innovatieve bedrijf Binx Smartility.

Jan Willem Kolkman uit Zieuwent. Web ontwikkelaar en muzikant.

Mart en Jan Willem verzorgden ook een muzikale bijdrage.

Er werd dit jaar voor het eerst gewerkt met polsbandjes voor onze bezoekers. Dat maakte de controle bij 't Zwaantje, de genodigdentribune en het gemeentehuis een stuk gemakkelijker.

We zijn benaderd door Trikker met de vraag of zij ook een bijdrage mochten leveren tijdens Corsotainment. Trikker is een platform van journalisten met een hart voor de Achterhoek. Dat doen ze in de webkiosk van www.trikker.nl waardoor ze in hun content het Lichtenvoordse corso in een breed Achterhoeks perspectief konden zetten en tijdens Corsotainment met een pop-up.

Deze pop-up is als een indruk/verslag in een boekwerkje uitgegeven en is na afloop, als een verrassing aan de deelnemers meegegeven. Uiteraard hebben we dat vooraf met Brandt Keegstra van de gemeente afgestemd. Wat we zeker niet wilden is dat de bezoekers hinder ondervonden van deze publiciteitsstunt.

4. PR en MARKETING

Algemeen:

Gezien het toenemend aantal werkzaamheden voor deze werkgroep en de groei van het aantal werkgroepleden is het huidige draaiboek op thema ingericht waardoor het voor iedereen duidelijker wordt wat van hem/haar wordt verwacht.

Om te voorkomen dat het niet voor iedereen duidelijk is wie er namens de werkgroep PR actief is op corsozondag is er een foto gemaakt en ter beschikking gesteld.

4.1 Mediacontacten:

De perscontacten zijn heel soepel verlopen. Met name de last minute accreditatie van een Chinees persbureau heeft ons geen windeieren gelegd.

De persberichten over onze nieuwsitems hebben regelmatig geleid tot de gewenste free publicity. We hebben media belangstelling echt nodig om interessant te blijven voor onze partners, waaronder de sponsors.

Op de zaterdag voor ons corso kregen we de gelegenheid voor een radio-interview bij Omroep Gelderland bij Jan de Hoop. Ester Reusink legde uit waarom het corso een bezoek meer dan waard was.

Omroep Gelderland en ZSOM hebben ook dit jaar weer verslag gedaan van ons corso.

In de week voorafgaand aan ons corso werden 62 promospots van 30 seconden geplaatst bij Omroep Gelderland.

De nieuwe filmpositie, dicht op de parkeerplaats bij Albert Heijn, die in goed overleg met ons is bepaald, is goed bevallen. De beelden vanaf een hoogwerker werden wel belemmerd door een overhangende tak. Aandachtspunt voor 2018.

Een ander leerpunt is het plaatsen van bussen van Omroep Gelderland bij zwembad Meekenesch of een andere plek maar dan wel in overleg met de werkgroep entree.

Het feit dat Omroep Gelderland de laatste jaren telkens een nieuwe presentator stuurt, die onbekend is met ons corso, werkt lastig.

De gestelde vragen zijn soms erg knullig en werden vooraf niet doorgesproken met Ester Reusink en geïnterviewden in het publiek. Hierop kwamen ook FB reacties.

De info voorziening over de CorsoKIDS in de richting van Omroep Gelderland en de ZSOM verliep niet vanzelfsprekend en werd gemist. Informatie was wel beschikbaar, maar is niet voorafgaand aan de optocht gedeeld, zodat dit niet meegenomen kon worden in het script. Wens is om eerder een overzicht te hebben, bij voorkeur al in optochtvolgorde. Dit kan door wagens bij aanmelding meteen in een bepaalde klasse te zetten en deze alvast in de juiste volgorde te zetten. Dit moet ongeveer anderhalve tot uiterlijk een week van tevoren beschikbaar zijn. Overleg volgt met de werkgroepen jury en CorsoKIDS.

Er is, voor de zondag, een afzonderlijk communicatiedraaiboek samengesteld om alle communicatielijnen nog beter op elkaar af te stemmen.

De uitslagen van de loterij alsmede de uitslagen van het corso zijn vooraf gedeeld met de verantwoordelijken zodat de media tijdig op de hoogte werden gebracht.

Er is een content- en communicatiekalender gemaakt zodat social media onderwerpen ook gebruikt kunnen worden voor de nieuwsbrieven, onze website en voor onze nieuwe CorsoAPP.

Er zijn meerdere nieuwsbrieven gemaakt en verstuurd aan onze 'abonnees'.

De lijst met perscontacten is kritisch doorgenomen. De lijst werd aangevuld met interessante perscontacten en deze werden ook proactief benaderd.

4.2 Merchandise:

Al in week 38 was de DVD van ons corso te koop bij de Blokker.

Mede dankzij het grote succes van 'wapperdag' hebben we veel vlaggen aangeschaft en verkocht. Het aanvankelijk plan was om over twee jaar, als we 90 jaar bestaan, een nieuw logo te introduceren voor ons corso. Dat plan is echter niet doorgegaan kijkend naar de hoge kosten die dat met zich meebrengt.

In navolging van vele corsogroepen hebben we, mede vanwege de kosten, de vlaggen besteld in China. Ons is wel gebleken dat de kwaliteit van de Chinese vlaggen minder is dan die van de vlaggen bij onze eerdere leverancier, de Dokkumer Vlaggen Centrale (DVC). De kleine vlaggen zijn allemaal verkocht.

Ook dit jaar mochten we ons verheugen over meerdere busgezelschappen. De bussen werden, voor zover mogelijk, geparkeerd op de parkeerplaats bij Albert Heijn. Dicht bij de tribunes.

4.3 PR projecten:

We kennen sinds dit jaar een officiële 'Wapperdag'. Een officieel moment waarop de 'gele rakker' weer in de vlaggenmast mag. Door de leden van de werkgroep is bedacht dat de verjaardag van de voorzitter op 17 augustus een prachtige dag is voor dat officiële moment. We hebben mogen ervaren dat er massaal gehoor is gegeven aan de oproep om door het hijsen de 'gele rakker' uiting te geven aan de saamhorigheid binnen Lichtenvoorde. We hebben tussendoor nog meer vlaggen moeten bestellen.

Er is een nieuwe prijs in het leven geroepen, de virtuele wapperbokaal. Deze prijs wordt toegekend aan de buurt die er in slaagt om de meeste gele rakkers bij verschillende woningen op een rij te hangen. Deze prijs, twee kratten bier die met de buurt kunnen worden genuttigd, werd uitgereikt aan Arjan Eekelder. Arjan vertegenwoordigde de buurt uit de hoek van de Gert Reinders- en de Hendrik Leemreize straat.

In het gemeentehuis had men het plan opgevat om in alle vergaderzalen een grote poster te hangen met daarop een afbeelding van een evenement uit het betreffende (kerk)dorp of stad.

Een bevriende ambtenaar wist gelukkig te verhinderen dat een afbeelding van de Zwarte cross in de vergaderzaal van Lichtenvoorde werd opgehangen. Het is gelukkig een afbeelding geworden van 'Losgeslagen' van Hooiland, de mooiste corsowagen van Nederland uit 2015.

Op 17 juni werden op de Markt in Lichtenvoorde tv-opnames gemaakt voor het programma 'Sterkste man van Nederland'. Bij de sfeerbeelden over Oost Gelre mocht het uiteraard ons corso niet ontbreken. Rick Mellink zorgde er voor dat ons corso prachtig in beeld werd gebracht.

Anja Onstenk van Promotie Lichtenvoorde benaderde ons voor de koopzondag op zondag 3 september. Als thema voor die dag werd 'Bloeiend' aangemerkt. Voor de versiering van de etalages van de deelnemende winkeliers werden bossen dahlia's ter beschikking gesteld via de Bloemencommissie. Daarnaast werd er maquettes in de etalages geplaatst en werd er aandacht geschonken aan de 'Bloemenroutes Oost Gelre'.

Door de werkgroep wordt er al vele jaren een dahlia fiets- en wandelroute aangeboden die langs de bouwlocaties en de dahliavelden leidt.

Contact tussen Annet Gierkink van de werkgroep en Bernou Wagenaar, die als toeristisch coördinator bij de gemeente werkt, leidde tot het idee van een nieuwe thematische route, een 'Bloemenroute'. Het idee was om zeven routes uit te zetten, twee dahliaroutes en vijf routes die naar andere bestemmingen binnen en buiten onze gemeente leidden.

Rob en Susanne Mellink hebben de routes samengesteld en nagefietst. Zij tekenden naast Kyra Broshuis en Annet Gierkink voor de teksten. De fotografie werd verzorgd door Anja Onstenk en Ester Reusink. Het grafisch ontwerp werd gemaakt door Roel Stoltenborg van RS vormgeving.

De kosten tenslotte werden betaald vanuit budgetten van de VVV met de stichting Achterhoek Toerisme en de gemeente Oost Gelre.

Het is een prachtig boekje geworden. Op vrijdag 7 juli werd het eerste boekje door Annet en Bernou aangeboden aan wethouder Marieke Frank. Ze zijn verkrijgbaar bij de VVV op de Markt.

Met Peter Ballast, die bij de gemeente uitvoering moet geven aan de Open Monumentendag is overlegd op welke wijze wij daar medewerking aan kunnen verlenen. Uiteindelijk is overeengekomen om op deze dag, zaterdag 9 september, op twee tijden een presentatie te geven aan de bezoekers in de Corsotuin.

Vanuit Medellin in Colombia werden we benaderd voor een samenwerking met de 'Parade of Silleteros'. Een optocht van houten borden, beplakt met bloemen, die talrijke thema's bevatten. Deze borden worden door de deelnemers op de rug gedragen. Deze indrukwekkende optocht wordt begeleid door talrijke voertuigen, ruiters, orkesten en dansers.

Een indruk van de 'parade of silleteros': <https://www.youtube.com/watch?v=H63NmNuZsLQ>

Met de directeur Carlos Barrios, die ons benaderde, werd per mail regelmatig informatie uitgewisseld.

Hun wens was een samenwerking waarbij wij hen leren hoe zij een corsowagen kunnen bouwen. Daarnaast willen ze zowel in Lichtenvoorde als in Medellin een corsowagen laten meerijden die als thema de gezamenlijke passie voor bloemen heeft.

We hebben al informatie verstrekt over de bouw van een corsowagen maar hun wens is om deze kennis over te dragen door een bezoek aan Medellin. De lokale overheid heeft al aangeboden om deze kosten te betalen.

We hebben Carlos uitgelegd dat het laten meedoen van een corsowagen in Lichtenvoorde met als thema de silleteros niet meer kan omdat alle ontwerpen al binnen zijn, wij een vrije ontwerpkeuze kennen en het bouwen van een extra corsowagen bepaald geen sinecure is.

We hebben ontwerpers benaderd met de vraag of zij een ontwerp kunnen maken voor Carlos. Een samenwerking is namelijk aantrekkelijk vanwege de free publicity. Dat heeft geleid tot een ontwerp van Paul Wieggers, bestaande uit twee pauwen getiteld: 'We present you the new summer and winter collection'.

Later gaf Carlos aan dat het voor hen, gezien de beperkte bouwtijd, toch erg lastig was om uitvoering te geven aan dat ontwerp.

Na de 'Parade de Silleteros' hebben we weer contact gezocht maar er kwam een radiostilte die tot op heden voortduurt. We zijn daarin teleurgesteld omdat we veel hebben gegeven.

Een eventuele nieuwe toenadering zal dan ook uiterst sceptisch worden bekeken.

Het idee voor een campagne 'Kijk en klap' is niet omgezet in concrete acties. Het was de bedoeling om het publiek tijdens het corso te motiveren om hun positieve betrokkenheid te tonen bij het corso door te klappen voor de wagenbouwers.

We hebben de mening gevraagd aan twee creatieve ontwerpers over Corso in zicht. Dat heeft geleid tot nieuwe inzichten. Het formaat is niet aangepast maar de lay-out is wel aangepast. Dat heeft de nodige energie gekost van de DTP-er.

Zo werden de super- en hoofdsponsor(en) vermeld op de achterzijde, werden er grotere foto's geplaatst en werd er veel minder tekst geplaatst.

Er hebben ons veel kritische geluiden bereikt over het weglaten van de tekst bij de vermelding van de corsowagens, zowel van de wagenbouwers maar zeker ook van onze bezoekers. Daar is dus zeker behoefte aan.

Achteraf gezien zijn we het daar ook mee eens en we gaan dat in 2018 aanpassen.

Ook de inhoud van het Corsomagazine is kritisch betracht.

In alle weekbladen van Achterhoek Nieuws werd een half voorblad geplaatst waardoor we optimale aandacht kregen voor ons evenement. Daarnaast werden banners geplaatst op de Achterhoek Nieuws APP en veertien nieuwssites en de website van Achterhoek Nieuws.

Naar aanleiding van de klachten die we opnieuw kregen over de slechte bezorging van 'Corso in zicht' zijn we in overleg gegaan met Achterhoek Nieuws. Ondanks de geuite zorg is CIZ ook dit jaar niet overal bezorgd. Sabine Kampshof werkte op dat moment bij AN en zij heeft erg veel energie gestopt in het alsnog (laten) bezorgen van CIZ. Daarnaast is er een doos met programmaboekjes bezorgd bij de VVV en kon men daar een exemplaar bemachtigen. Blijft een aandachtspunt en geeft tegelijkertijd aan dat men erg uitkijkt naar het programmaboekje.

Beide uitgaven zijn overigens ook te downloaden op elna.nl.

Annet Gierkink en Henri Walterbos gaven op de zaterdag in het corsoweekend rondleidingen bij de corsogroepen aan een groep bezoekers in het kader van het project 'Buurten bij de bouwers' Dit werd erg gewaardeerd en de bezoekers waren verrast door de organisatie bij de corsogroepen.

Social media speelt een steeds belangrijker rol in de communicatie rondom ons corso. We zijn er van overtuigd dat we de jongere generatie op die wijze beter aan ons binden.

We zijn Resy Oonk ongelooflijk veel dank verschuldigd voor alle alertheid en energie die zij daar in heeft gestoken. Zij slaagt er telkens weer in om ons corso onder de aandacht te brengen en wekelijks één of meer FB berichten te plaatsen. Tijdens de evaluatie toonde zij indrukwekkende FB grafieken waarop de toename van de interactie ten opzichte van 2016 erg duidelijk werd. Sentiment is vooraf niet te voorspellen maar het incident met de ‘trappende Chinees’ zorgde wel voor heel veel reacties. Het is dan wel zaak om daar online correct op in te spelen. Dat is gebeurd! Het voornemen was om meer reacties te plaatsen en snel te reageren op geplaatste berichten. Dat is zeker gelukt. Omdat de druk op Resy zo groot was hebben we gezorgd voor een betere bemensing van de webcare, met name in de twee weken voor en in de week na ons corso. Mirjam Peter was de eerste back-up en Annet Gierkink de tweede. Zij hebben meerdere dagdelen ondersteund. We zijn wat minder tevreden over de communicatie via Social media met onze CorsoKIDS. De verantwoordelijkheid daarvoor lag buiten de werkgroep.

Ook in 2017 werd weer een corsofoto wedstrijd uitgeschreven. Dit leverde een record aantal foto's op van 242, gemaakt door 96 deelnemers. De jury werd gevormd door Marian ter Haar, Bas Wekking, Jürgen Pillen, Lawrence Mooij en Peter Griess. De mooiste foto werd gemaakt door Martijn Koolmees. Zijn foto geeft een prachtig beeld van de figuratie bij ‘Treehouse’ van de Zieuwentseweg.

Op donderdag 7 september vond de opening plaats van het plakweekend bij de jubilerende (25 jarige) corsogroep Marneth. Als eregast mochten we de Lichtenvoordse gitaarvirtuoos Mart Hillen ontvangen.

Hij bracht een drietal nummers ten gehore en bracht het publiek daarmee in vervoering.

Na zijn optreden opende Mart het plakweekend door, onder het toeziend oog van de media, de eerste dahlia plakken op de ‘Sloddervos’. Groep Marneth bleek een geweldige gastheer.

Vanuit de groep Rensing kwam het idee om een vlaggenparade, zoals bij café Van Ooijen, te plaatsen bij de hoofdtribune aan de Varsseveldseweg. Een prima idee om de saamhorigheid van de Lichtenvoordse corsogroepen te ondersteunen. De drie vlaggenmasten op het plein voor het gemeentehuis bleken daartoe prima geschikt. Er zijn beugels gemaakt die om de masten werden bevestigd en waar de vlaggen tijdens het corso in werden gehangen.

Deze vlaggen zijn later aan de stenen gymzaal op het tentoonstellingsterrein gehangen om daar de saamhorigheid uit te stralen.

Op zondag 5 november vond bij Markt 4 de opening plaats van de kabouteroute in Lichtenvoorde. Joske Elsingerhorst uit Groenlo is de initiator van deze kabouteroute, die ook al bestaat in Groenlo. Ter gelegenheid van deze opening werd ook een boekje uitgebracht met verhaaltjes, waarin ook herkenbare en Lichtenvoordenaren met een verdienste worden benoemd. Uiteraard staat ook ons Bloemencorso in het boekje ‘Kei kabouters’ vermeld. www.kabouteroute.nl.

De mogelijkheden van een vlogger, die op allerlei plekken verslag doet van ons corso, zijn onderzocht. Het zal iemand moeten zijn die beschikt over goede contactuele vaardigheden en zich zowel mondeling als schriftelijk goed kan uitdrukken. We hebben daartoe zowel bij de volwassenen als bij de CorsoKIDS een oproep gedaan. Resy Oonk heeft gesprekken gevoerd met kandidaten en hen daarna gecoacht op de kunst van het vloggen. Romy Stapelbroek en Minke Jansen deden als CorsoKIDS verslag van allerlei wetenswaardigheden en ervaringen rondom ons corso en Willem Wekking verhaalde over ons corso als volwassen vlogger.

4.4 Audiovisueel:

Op de website van de CorsoKIDS is het opgavenformulier verbeterd en uitgebreid getest.

Het mailchimp mailing-onderwerp veld is doelmatiger gebruikt.

De data van online/offline wordt beter voorbereid.

De uitslagen van de loterij alsmede de uitslagen van het corso dienen beter te worden vermeld. In 2018 wordt dat geregeld via een afzonderlijk nieuwsartikel/persbericht.

Een grote wens was om een IOS-APP te bouwen voor ons corso. Floris Wijgergangs is daar mee aan de slag gegaan en heeft een prachtige APP gebouwd. Wij zijn hem, ook daarvoor, veel dank verschuldigd. De app heeft ook een push-functie. Deze functie is een aantal keren ingezet, onder andere vanuit de controlepost om de start en het einde van het corso aan te kondigen. Gelukkig bleek inzet in verband met het ontbreken van calamiteiten niet nodig te zijn.

In goed overleg met Robert Visser van Ixpression internettoepassingen en de gemeente is besloten om geen gebruik te maken van de drones van Robert om beelden van ons corso vanuit de lucht vast te leggen. De wetgeving rondom drones maakt dit niet mogelijk. Robert dient daartoe eerst een certificaat te behalen.

Na de evaluatie van de promofilm in 2016, waarbij het accent lag op de waarde van ieder individu binnen ons evenement is er in 2017 gekozen om de nadruk meer te leggen op de grootsheid en de aantrekkelijkheid van ons corso. Dat doet geen afbreuk aan de promofilm van 2016. Dat blijft een prachtig stuk werk.

Rick Mellink tekende weer de samenstelling van de promofilm 2017, die weer werd ingezet om ons corso via reclameblokken van Omroep Gelderland in 30 seconden te promoten.

Een ander prachtig product van Rick was de aftermovie van het corso 2017.

5. FACILITAIR

5.1 Bloemencommissie:

In 2017 is de Bloemencommissie niet alleen praktisch maar ook juridisch deel gaan uitmaken van de Stichting Bloemencorso Lichtenvoorde. Dat was nodig om belastingtechnische redenen. Deze omzetting is in goed overleg met de Bloemencommissie tot stand gekomen.

De Bloemencommissie heeft zich in 2017 sterk bezig gehouden met het vergroten van het aantal bloemen per knol door het laten geven van goede bemestingsadviezen en het tijdig herkennen van ziektebeelden.

De communicatie met de landmensen is verder verbeterd door het gebruik van de APP en bijeenkomsten met de landmensen.

Men heeft met behulp van de landmensen bij de corsogroepen een goede pluk input kunnen afgeven waardoor er een geloofwaardige prognoses kon worden afgegeven aan andere corsoplaatsen.

Er is veel energie gestoken in het streven is om zowel de kwaliteit van de te leveren maar ook van de aan te kopen bloemen te verbeteren.

Op zaterdag 2 september waren van nagenoeg alle CorsoKIDS wagens de opgaven binnen. Een duidelijke verbetering ten opzichte van 2016. Het nieuwe opgavenformulier op de website werkte naar behoren. Een duidelijk aandachtspunt is de afstemming tussen de SBL en de BC als het gaat om de aantallen. Aanvankelijk werd er een aantal van 22 wagens benoemd. Dat werd later gecorrigeerd naar 18. Dan is het lastig om te bepalen welke aantallen dahlia's er gereserveerd moeten worden voor de CorsoKIDS.

Een moeilijkheid bleek de naamsverandering van enkele groepen. Daarnaast waren er drie groepen die op het laatste moment afhaakten.

5.2 CorsoKIDS:

Ofschoon de kinderspelen eigenlijk een activiteit is van het Kermiscomité blikken we daar toch maar op terug binnen dit beleidsplan. Er doen immers veel CorsoKIDS aan mee.

Het was dit jaar erg druk tijdens de kinderspelen. We hebben iets minder dan 800 aftekenbriefjes geteld. Dat is 2/3 van het aantal kinderen dat op een basisschool zit in Lichtenvoorde. We zijn daar dus erg tevreden over.

De extra aandacht die we via social media aan de kinderspelen hebben besteed zal daar zeker aan bijgedragen hebben. Er is een flyer gemaakt die is meegegaan in de nieuwsbrieven en het bericht werd gedeeld via de Facebook pagina's van de scholen.

Dit jaar werd de Sint Bernardus scouting groep uit Lichtenvoorde benaderd om een bijdrage te leveren aan de kinderspelen. Zij bouwden een prachtige klimgelegenheid waar door heel veel kinderen gebruik van werd gemaakt. Wellicht heeft het kinderen en/of hun ouders op het idee gebracht om een kijkje te nemen bij deze scoutinggroep aan de Flierdijk 27 in Lichtenvoorde.

Er was meer betrokkenheid van de ouders bij de kinderspelen. Het 'horecapleintje' is een goede zet gebleken. De ouders bleven daardoor en ze hadden daardoor controle op hun kind.

De vrijwilligers waren erg betrokken en ook zij genoten.

Door het grote aantal kinderen duurde het erg lang voordat alle kinderen over een aftekenformulier beschikte.

Tijdens het beplakken van de welkomstborden bij Antoniushove, op de vrijdag voor het corso, werden de bewoners geholpen door leerlingen van de Frans ten Bosch school.

Wethouder Jos Hoenderboom vertegenwoordigde de gemeente en het was er bijzonder gezellig.

De bewoners kwam wat laat naar de zaal waardoor er pas laat een start gemaakt kon worden. De nieuwe welkomstborden werden erg gewaardeerd door de vrijwilligers. Wat op minder applaus mocht rekenen was de late aanlevering van de dahlia's. Dat is later wel gecorrigeerd door de bloemencommissie maar dat zorgde wel voor een vertraging.

Door Floris Wijgergangs van Niice digital marketing en Annet Gierkink is hard gewerkt om het opgaven formulier en de bestelling bij de Bloemencommissie naar behoren te laten werken en op elkaar af te stemmen. Dat is gelukt. Men ervoer het ook als erg prettig dat men een bevestiging ontvangt.

Het contact met de ouders via de APP werkte erg goed.

De kinderen op de peuterspeelzalen en de kinderdagverblijven hebben een cadeautje ontvangen. Dat is een flinke kostenpost. Bovendien kostte het erg veel tijd om alle cadeautjes op tijd rond te brengen.

We hebben gemerkt dat het erg lastig is om de jeugd en hun ouders te animeren om een corsowagen te maken. Het aantal van 18 is niet om over naar huis te schrijven. Eén van de oorzaken is ongetwijfeld dat de jeugd wordt omarmd door de grotere corsogroepen. Initiatieven vanuit de corsogroepen worden beloond en de jeugd voelt zich erg welkom, vaak nadat ze al met hun klas de sfeer hebben geproefd. Een andere mogelijke reden is dat ouders het teveel gedoe vinden. We hebben daarom een aantal initiatieven genomen.

We hebben geïnventariseerd of er behoefte was aan een 'leenonderstel'. Een onderstel dat we aanbieden aan de ouders en dat later weer geretourneerd kan worden. Aanvankelijk kregen we geen reacties op dit aanbod. Later bleek ons dat er toch wel behoefte aan was. Een voornemen in 2018.

Tijdens de optocht is ons wel gebleken dat de wagens van de CorsoKIDS steeds groter worden. Men denkt ook meer na over muziek, dans en theater. Erg leuk om te zien.

Er is opnieuw een start gemaakt met de opstartklasse.

Dit jaar kregen de kinderen een rugzakje van Dahleo aangeboden waar ze hun drinken en wat lekker in konden doen. Dat zorgde voor wat meer eenheid in de optocht.

In de opstapklasse was de eerste prijs voor Boy Reukers met 'Opa boy' De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat er maar twee deelnemers waren.

Bij de kiezelklasse behaalde de groep Sixpack de eerste prijs met 'Wat een bende!'

'Haai alarm' van de Marneth Kids, zo oordeelde de jury, had recht op de eerste prijs in de hoogste klasse, de keiklasse. Zij behaalden ook de figuratieprijs.

Het publiek dacht daar anders over en zij vonden dat de Witte Brug kids met 'Een kletsende vogel' recht had op de eerste prijs.

We stuitten op een stuk rechtsongelijkheid. Er werd geen prijzengeld uitgekeerd aan de publieksprijs. Ook de publieksprijs wordt voortaan met prijzengeld gewaardeerd.

Niek Krabben en Chris Kleverwal werden gekozen om deel uit te maken van de jury van de CorsoKIDS. Zij gaven bij hun vertrek, voordat de uitslag van de grote wagens bekend gemaakt werd, aan dat ze prima begeleid waren en dat ze het heel erg interessant en leerzaam vonden. Die opmerking werd overigens ook in voorgaande jaren gemaakt. Het is een goede zet geweest om kinderen te betrekken bij de jurering.

Ons is niet gebleken dat er behoefte is aan een gezamenlijke bouwlocatie voor de CorsoKIDS. Veel van de wagens worden gebouwd bij de corsogroepen en de sfeer op de bouwlocaties, die we op de zaterdag voor het corso bezochten, was erg gezellig en deed niet vermoeden dat men graag wilde verhuizen. We hebben een afvalcontainer op het tentoonstelling terrein geplaatst waar op woensdagavond het afval van de kinderwagens in kon worden gedeponereerd. Dit werd erg gewaardeerd door de ouders en het ontlastte hen van rotzooi thuis.

5.3 Techniek/veiligheid:

In het voorjaar en halverwege het seizoen is de werkgroep bij elkaar komen om de laatste ontwikkelingen door te nemen en te nemen maatregelen eenduidig te communiceren met de corsogroepen.

De controlelijsten zijn nagekeken en in de winter vernieuwd.

Er is vooraf bekend gemaakt wanneer de eerste contacten tussen de technische contactpersonen bij de corsogroepen en de technische specialisten van de SBL gingen plaatsvinden.

Een aandachtspunt was de plek waar de chauffeur zich bevindt in de wagen. Als de plek boven zijn hoofd open is zal het advies zijn om daar een kooiconstructie te maken, zoals reeds gebeurt door Kwintet en Marneth. Uiteraard was er ook aandacht voor de mogelijkheid om te ontsnappen, in geval van nood.

De technische controles worden uitgevoerd in drie groepen: Marcel Roemaat en Martijn Hartjes, Tjerk Plaggenburg en Frank Lageschaar, Marco Sonderen en Joost Weijnenborg. Dit met aanvulling van de drie bestuursleden Eugène Hulzink, Robert Oonk en Rob Mellink.

Eddy Tanck en Jeroen Dusseldorp gingen rond voor de brandveiligheid en de veiligheidsplannen.

De gemeente deelt onze zorgen over de veiligheid van de deelnemers en de bezoekers van ons corso. Op 23 augustus is een delegatie van de gemeente meegegaan met een rondgang langs de corsogroepen Kwintet, Boschkempers en Hooiland. Dit is prima verlopen en men was onder de indruk.

Om de gemeente te overtuigen van de veiligheid van onze tribunes heeft de tribunebouwer Hendrik Bos uit Hierden het bouwboek aan de vergunningverleners bij de gemeente gestuurd. Er waren geen op- of aanmerkingen.

Door Lurvink textiel werden bedrukte shirts aangeboden aan de technische mensen die paraat staan tijdens ons corso bij pechgevallen. Daarnaast werden er bedrukte shirts aangeboden aan de ondersteuningsploeg. Dat heeft zeker bijgedragen aan de herkenbaarheid.

5.4 Ondersteuning

Als werkgroep ondersteuning zijn we erg te spreken over de samenwerking met onze sponsor Boels. Afspraken werden goed nagekomen en we hebben de beschikking gekregen over deugdelijk en dus veilig materieel.

Om te kunnen waarborgen dat alle werkzaamheden tijdens ons corso kunnen worden weggezet werden nieuwe verenigingen toegevoegd aan de lijst met vrijwilligers. Marcel van Zutphen zorgde voor een lijst waarop een adequate verdeling van de vrijwilligers over de werkgroepen stond vermeld.

We hebben er als SBL voor gekozen om niet telkens een aanhanger te lenen maar deze zelf aan te schaffen, zodat deze ook altijd beschikbaar is.

Nu we beschikken over een opslag is er ook de mogelijkheid om deze aanhanger netjes te stallen.

Daarnaast is er ook een tweedehands elektrische kalk kar aangeschaft. De kosten om de oude te repareren bleken veel te hoog.

We hebben 12 dranghekken aangeschaft. Daardoor zijn we niet meer afhankelijk van aanlevering via de gemeente en kunnen de banners van de CorsoKIDS er twee weken (ook tijdens de kinderspelen) op blijven zitten.

De verkeersregelaars op de maandag zijn beter geïnstrueerd over de plek waar ze zich dienen te positioneren. Niet op de kruising, maar een afslag eerder, zodat er een uitwijkmogelijkheid is voor de automobilisten.

De welkomstborden die worden beplakt bij Antoniushove waren versleten en zijn vervangen.

De afgelopen jaren zijn door de fotograaf Jürgen Pillen op de Richterslaan foto's gemaakt vanaf een hoogwerker. Deze hoogwerker was in 2017 niet langer beschikbaar. We hebben aan Jürgen gevraagd om langs de route foto's te maken en daarbij oog te hebben voor de emoties van onze bezoekers.

De samenwerking voorafgaand aan het corso over het bebording plan verliep niet altijd soepel, soms zelfs stroef. Het plan werd door een overenthousiaste partner bij de gemeente gewijzigd, zonder dat wij daar kennis van hadden. Dat is later weer aangepast.

De C-1 verkeersborden (geslotenverklaring) rondom de route waren niet in alle gevallen geplaatst. Er waren door een communicatiefout bij de gemeente geen plattegronden met het bebording plan en de calamiteitenroute beschikbaar tijdens het veiligheidsoverleg op de zaterdag voorafgaand aan ons corso.

Arriva is geweest op de afzettingen en de gewijzigde routes op corsozondag. Zij hebben er vervolgens voor gekozen om ook op zaterdag een omleiding in te stellen.

Door de verkeersdrukte werd er ook geparkeerd op de parallelweg van de N18, tussen Schotman en kwekerij Van Ooijen. Daardoor was het voor de Arriva bussen erg lastig om een alternatieve route te rijden. Aandachtspunt voor het verkeersplan in 2018.

De samenwerking met het serviceteam/Hacron/Gerard ten Hoopen was, net als in voorgaande jaren, uitstekend. We zijn daar zeer over te spreken.

Gebleken is dat de belasting voor de leden van de werkgroep ondersteuning op corsozondag steeds groter wordt. Er wordt steeds vaker een beroep op hen gedaan.

6. VOORNEMENS ALGEMEEN

Dit jaar zal de stichting Corsokoepel officieel worden opgericht. Een belangenstichting voor de Nederlandse corso's. De statuten en het huishoudelijk reglement worden binnenkort getoetst. Het voorlopige bestuur wordt gevormd door Paul Bastiaansen uit Zundert (voorzitter), Claudia Lassche uit Vollenhove (secretaris) en Miranda Eiting uit Zundert (penningmeester). Tweemaal per jaar is er een vergadering waarbij vertegenwoordigers uit de diverse corsoplaatsen bij elkaar komen. De eerstvolgende vergadering is op maandag 8 april. Dan zal ook een uitbreiding van het bestuur worden besproken. Eén van de initiatieven van de Corsokoepel is het Corsocongres.

We gaan, buiten Corsotainment om, twee entreekaarten sturen aan andere corsoplaatsen. Dit past in de beoogde samenwerking die we meer en meer gaan zoeken en waartoe de Corsokoepel nadrukkelijk uitnodigt. Dit echter zonder onze eigen identiteit te verliezen.

Dit jaar gaan we voor het eerst geen legeskosten betalen voor de vergunning van ons corso. Waarschijnlijk dienen we wel een specifiekere aanvraagformulier voor grotere evenementen in te vullen. De gemeente hecht aan een jaarlijkse aanvraag en bespreking in verband met wetgeving en omstandigheden die voortdurend veranderen. Ons standpunt is ook dat een dergelijke opstelling wel past binnen een verdere professionalisering van ons evenement.

We willen af van de gebruikelijke witte overhemden met gele stropdassen en sjaals en gaan op zoek naar een representatieve en eigentijdse look.

Vanuit het secretariaat kwam de wens om alle documenten van de SBL in de Cloud te bewaren en niet langer op verschillende Pc's bij de bestuursleden. Om ons te oriënteren op de mogelijkheden hebben we Mischa Meekes van Harbers ICT in Lichtenvoorde benaderd. Hij heeft ons tijdens een plenaire vergadering bijgepraat en onze wensen geïnventariseerd. Hij is inmiddels met een voorstel gekomen waar we ons momenteel in verdiepen.

Het wordt steeds lastiger om collectanten te vinden die bereid zijn om langs de deur te gaan in Lichtenvoorde. Daarnaast merken we dat steeds minder mensen contant geld in huis hebben dan wel 'faken' dat ze geld in huis hebben. Het wordt een uitdaging om voor beide problemen oplossingen te vinden. Eventuele mogelijkheden voor het ontbreken van contant geld zijn digitale collectebussen en machtigingsformulieren.

Op zaterdag 26 mei nemen wij, als corso Lichtenvoorde, de organisatie van het Corsocongres voor onze rekening. In 2017 werd dit georganiseerd door onze corsovrienden uit Vollenhove en we hebben gretig gebruik gemaakt van hun ervaringen. Het congres zal worden gehouden bij HRZ 't Zwaantje. De 'safe the date' is er al uit en de uitnodiging volgt snel. Ook Belgische corsoplaatsen en het Duitse Legden zijn uitgenodigd. De gemeente heeft het voornemen om de besturen/ambtenaren uit andere corsoplaatsen ook uit te nodigen voor een schaduwcongres waarin hun problematieken worden besproken. Het hangt van de belangstelling af of dit doorgaat. In het beleidsplan van 2019 zal uitgebreid worden teruggeblikt op de congressen.

In 2018 zullen een aantal kostenposten kritisch onder het vergrootglas worden gelegd en waar nodig zullen besparingen worden doorgevoerd. Onze penningmeester John zal daarin het voortouw nemen. Eén van de vele kostenposten is het afval. We gaan ons bezinnen over maatregelen om te voorkomen dat de corsogroepen zonder begeleiding afval storten en het afval niet gescheiden aanleveren.

Het belooft een heel druk jaar te worden als het gaat om de bouwlocaties. Er zal veel overleg nodig zijn met de gemeente. Na de desastreuze stormschade bij 6 Kamp werd de noodzaak duidelijk van een tweede verzamellocatie waar meerdere corsogroepen terecht kunnen. Ook de corsogroepen Marneth en groep Rensing zullen namelijk op korte termijn op zoek moeten naar een andere locatie. Inmiddels heeft de gemeente uitgesproken dat men mee wil werken aan de realisatie van een bouwlocatie voor minimaal vier corsogroepen. Op dit moment worden er gesprekken gevoerd om te komen tot de meest passende plek.

We zijn heel blij om te kunnen melden dat Chantal Dusseldorp-Lansink de vacante plek van Sabine Kampshof heeft overgenomen. Marcel van Zutphen heeft aangegeven dat hij ons, na het corso van 2019, gaat verlaten. We gaan de uitdaging aan om, al in 2018 en ruim voor het corso, een waardige vervanger voor hem te vinden. Het is voor zowel Marcel als zijn vervanger prettig om een ruime inwerktijd te hebben.

De wijziging van het bestemmingsplan voor de bouwlocatie aan de Lievevelderweg zal in 2018 moeten plaatsvinden. Tegelijkertijd zal corsogroep Hooiland de omgevingsvergunning aanvragen en hopelijk in oktober kunnen beginnen met de bouw van hun veldschuur op de bestaande fundering.

Er zal een akkoord moeten worden gesloten over het gebruik van de stenen gymzaal. De gemeente is akkoord gegaan met een gebruik voor de komende tien jaar maar we zullen het nog eens moeten worden over de voorwaarden in de overeenkomst. We hebben het volste vertrouwen dat we er samen uitkomen.

Daarnaast zal er onderhoud moeten worden gepleegd aan de stenen gymzaal en wordt er bekeken of we maatregelen kunnen nemen om de duurzaamheid en veiligheid te vergroten (LED lampen, andere koelkast, camera's etc.)

We gaan ons verdiepen in de mogelijkheden om als evenement een Algemeen Nut Beogende Instellingen (ANBI) status te verkrijgen.

Het middel om de gladheid van de plaquettes in de corsopromenade te verminderen zal worden toegepast en hopelijk leiden tot een voor iedereen aanvaardbaar resultaat.

De plekken buiten de bebouwde kom waar wordt gecollecteerd zullen kritisch worden bekeken. Het kost veel reparatiewerk om deze plekken te bezoeken en alsnog de entreekaarten af te geven. Bovendien lopen we collectegelden mis.

Overleg tussen de beheerploeg en de gemeente zal moeten leiden tot een beslissing over de gewenste aankleding van de corsotuin. Met name de praktische argumenten, zoals het onderhoud van de taxushagen, dienen te worden overwogen.

Marloes Nijenhuis van stichting De Lichtenvoorde kwam met het voorstel om haar cliënten of leerlingen van basisscholen gecontroleerd dahlia's te laten plukken uit de Corsotuin en deze af te laten geven bij de oudere bewoners. Op zich een goed idee mits er, net als in 2017, voldoende dahlia's zijn.

Wellicht kunnen we, samen met promotie Lichtenvoorde, een enquête laten uitvoeren die informatie oplevert over de bezoekers van het centrum van Lichtenvoorde en de bezoekers die specifiek voor het corso komen. Een win-win model.

Ook in 2018 zullen we in gesprek blijven over de mogelijkheden voor een Centrum voor historie, educatie, cultuur en kunst (CHECK) in Lichtenvoorde. Daarbij zijn vanuit de gemeente gelden vrijgemaakt om onderzoek te doen. Binnenkort zal Renze de Vries van het bureau DST Experience uit Amsterdam zijn licht laten schijnen over dit plan.

Corsogroep Witte Brug viert in 2018 dat ze veertig jaar geleden hun eerste corsowagen bouwden. Een jubileum dat niet onopgemerkt voorbij zal gaan. Zij vieren dat op zaterdag 12 mei.

Er zal uitvoering worden gegeven aan het protocol 'waardering vrijwilligersbeleid'. Dat zal veel uitleg van ons vragen als bestuur van de SBL. Veranderprocessen zijn doorgaans niet de meest gemakkelijke processen.

We willen ruim voor het corso een 'waarderingsavond' organiseren voor onze vrijwilligers.

7. EVENEMENT

7.1 Optocht:

[Edwin Sironde](#), [Eddy Tanck](#), [Frank Meijer](#), [Rob Mellink](#), [Robert Oonk](#) en [Eugène Hulzink](#).

Tijdens het corso zal iedereen die geen functie heeft op het CPO worden geweerd.

We gaan alsnog proberen om een, ook voor onze Duitse bezoekers, begrijpelijke tekst te vinden voor het bord op de geldwagen. We willen hen uitleggen waarom er bezoekers zijn die zich toch geroepen voelen om daar geld in te gooien. "Bent u hier binnen zonder entree, helpt u dan ook een handje mee?"

De heersende opvatting is dat we toch nog veel collectegeld laten liggen doordat we de kansen niet optimaal benutten. Het collecteren op de tribunes ging al wel heel wat beter doordat er collectebussen rij voor rij werd doorgegeven. Bezoekers staan vaak met geld in de handen en dat wordt niet opgehaald. We werden daar meerdere malen op geattendeerd. Overwogen wordt om dit beter aan te sturen.

Dit jaar zal er al in april/mei worden geworven voor de promotiekaravaan. De ervaring leert dat geïnteresseerde partijen vrij laat beginnen met het regelen van de bezetting.

Gezien het grote aantal klachten over het geluidsniveau vanaf de corsowagens op maandag zullen de corsogroepen daar waar nodig op worden aangesproken. Het beeld van kinderen en oudere mensen die hun oren afdekken is niet wenselijk. Dat is niet erg respectvol naar onze bezoekers. Bovendien staat dit beschreven in het optochtreglement.

De corsogroepen zullen worden gewezen op de noodzaak om te voorkomen dat er veel bloemen van de wagen afvallen. Dat heeft immers consequenties voor andere 'weggebruikers' zoals andere corsogroepen en muziekkorpsen. Mogelijke oplossingen zijn het aanbrengen van (extra) lijm bij bewegende delen of extra bloemenrapers. Een andere mogelijkheid om banden te beschermen is het aanbrengen van magneten voor de wielen. Deze methode is reeds beproefd bij andere corso's. Het optochtreglement zal kritisch worden bekeken en waar nodig worden aangepast of aangevuld. De 2018 versie zal worden besproken met de wagenbouwers en ter inzage worden verstrekt.

7.2 Jury:

[Frank Knippenborg, Peter Tankink, Monique Tanck en Mieke Hubers.](#)

Nadat is besloten om de lijn met andersoortige prijzen door te zetten zullen we lokale ontwerpers en kunstenaars gaan benaderen en hen uitdagen om een prachtige bokaal te maken. Onze eerste gedachten gaan uit naar het 'kunstenaarsnest' de Lokalen.

Om de kosten van het juryboek te verminderen gaan we deze niet alleen samenstellen maar ook zelf inbinden.

In 2017 duurde het erg veel tijd om de jurylijsten voor de CorsoKIDS op te stellen. Voor het komende jaar zal er een bestand worden voorbereid dat gemakkelijk bewerkt kan worden en waar de indeling in de kei-, kiezel- en opstapklasse al in een eerder stadium kan worden bepaald. Wellicht zal aan de CorsoKIDS worden gevraagd om eerder naar het tentoonstellingsterrein te komen of is het mogelijk om de indeling een week eerder te maken. De verlate aanlevering van de jurylijsten heeft immers niet alleen consequenties voor de juryleden maar ook voor de ZSOM, Omroep Gelderland en de presentatoren. Daarnaast zal de bevestiging van de startbordjes niet meer door de juryleden maar door vrijwilligers op het tentoonstellingsterrein worden gedaan zodat de juryleden tijdig bij de instructie kunnen zijn.

Het protocol 'Kaders en richtlijnen jurering Corso Lichtenvoorde' waarin tevens het rouleerschema en het takenpakket voor de juryleden is opgenomen zal het bestaande maar verouderde Power Point presentatie vervangen. In dat protocol zal een toelichting worden gegeven op de wijze van jureren bij ons corso.

In alle berichtgeving rondom sms-voting gaan we de verschuldigde kosten vermelden en een mededeling dat we het telefoonnummer gebruiken om de prijswinnaars in kennis te stellen.

Mogelijk worden er banners gemaakt die een duidelijk onderscheid aangeven tussen de drie klassen bij de CorsoKIDS. Daar zitten voor- en nadelen aan en dat gaan we afwegen.

7.3 Entree:

[Carnavalsvereniging de Venesikke, Marcel van Zutphen, Eddy Tanck en Eugène Hulzink.](#)

Om de toegankelijkheid van ons evenement te vergroten zal de bushalte aan de Richterslaan op de plattegronden worden vermeld.

Via de gemeente zal naar de kermisexploitanten worden gecommuniceerd dat men doorlaatbewijzen nodig heeft voor hun personeel om op corsozondag het centrum van Lichtenvoorde binnen te komen.

In mei zal er een check plaatsvinden om te komen tot een update van de kassapunten.

Vanuit Careaz kwam de vraag of het niet mogelijk is om proactief kaarten uit te geven aan partners van bewoners. Dat geldt dan ook voor partners van zorginstelling Marga Klompé en wellicht ook voor stichting De Lichtenvoorde. Bezien zal worden in hoeverre aan deze vraag kan worden voldaan, mogelijk via een apart doorlaatbewijs.

Dit zal dan wel gepaard dienen te gaan met een duidelijkere communicatie vanuit deze instellingen. Men heeft daar nog te vaak het idee dat het doorlaatbewijs hen recht geeft op toegang via de kortste route.

7.4 Ontwerpers:

Rick Luttkhold, Ivo Klein Holkenborg, Rudi Pierik, Gonny Elferink, Kay Gosselink en Herman ter Haar.

De sparringavond heeft inmiddels plaatsgevonden op 26 januari. Zes corsogroepen gaven zich op en met hen is gesproken over hun ontwerp voor dit jaar. We pretenderen zeker niet dat wij op elke vraag het juiste antwoord hebben maar we kunnen ook doorverwijzen en daardoor wellicht hulp bieden. Dit werd erg gewaardeerd door de aanwezigen.

Voor het eerst sinds vijftien jaar wordt Beeldende vakken weer als examenvak aangeboden op het VMBO. De niveaus die worden aangeboden zijn Basis, Kader en GT (vroegere LEAO, LHNO, LTS en MAVO)

In de Basis en Kader (klas 3) zitten 13 leerlingen en in de GT (klas 3) zitten 33 leerlingen)

De praktische opdrachten die aangeboden worden zijn door een leerkracht zelf in te vullen en moeten zowel 2D als 3D componenten bevatten.

Aangezien dit vak na lange tijd weer werd aangeboden moest er een nieuwe opdrachtenreeks bedacht worden.

Heleen Rooks-Hulshof is als docent beeldende vakken verbonden aan het Marianum en heeft veel verdiensten gehad voor ons corso, als jurylid en bestuurslid. Daar is een verdienste bijgekomen. Zij heeft zich ingezet om de leerlingen kennis te laten maken met een geheel ontwerpproces en kwam uit bij ons corso.

De uitdaging om een idee, tekening, beeld of gedacht om te zetten naar een 3D beeld dat aan alle kanten even aantrekkelijk is met een goede compositie, verhouding en kleurschakering sprak haar bijzonder aan.

Toen we als werkgroep ontwerpers, waar Heleen ook deel van heeft uitgemaakt, werden gevraagd om een bijdrage te leveren waren we dan ook gelijk enthousiast.

In de week van 8 tot 12 januari kregen de leerlingen een introductie op corso in het algemeen en uitleg hoe een ontwerpproces daar een onderdeel van is.

Op donderdag 18 januari zijn vier leden van de werkgroep naar het Marianum gegaan om daar uitleg te geven aan de leerlingen. Aan de hand van presentaties met aansprekende beelden en met maquettes die werden tentoongesteld werd uitleg gegeven over de volgende onderdelen:

Compositie en aanzichten: Rick Luttkhold

Kleurgebruik (beperkingen/effecten): Rudi Pierik

Verhoudingen/schalen: Kay Gosselink

Techniek/beweging: Ivo Klein Holkenborg.

Dit was een doorslaand succes en ook in de komende maanden zullen we als werkgroep ontwerpers onze neus laten zien op het Marianum om feedback te geven en te helpen bij de beoordeling van de ontwerpen.

We zien een tendens in corsoland en gelukkig ook in Lichtenvoorde dat corsogroepen breder kijken naar mogelijkheden om een mooi ontwerp binnen te halen. We juichen dat zeer toe omdat we van mening zijn dat alleen competitie ons corso beter maakt. Kijk om je heen en wordt wijzer!

Er is dan ook veel energie gestoken in het vullen van onze database. We hebben corsogroepen, waarvan we de indruk hadden dat zij nog niet waren voorzien van een ontwerper, actief benaderd. Andersom werden ook wij actief benaderd met een zoekvraag.

Van corsogroepen die al wel waren voorzien maar die een groot aanbod hadden van ontwerpers ontvingen we namen waarmee we de database weer konden vullen.

Bij een van de corsogroepen konden we daardoor actief bemiddelen en hen aan een goede ontwerper helpen.

We hebben geconstateerd dat het voor een aankomend ontwerper niet altijd even duidelijk is wat er precies van hem/haar wordt verwacht. Dat gaf in het verleden ook wel eens strubbelingen en noopte tot late bijstellingen van wederzijdse verwachtingen. Om dit duidelijk te maken en beide partijen de mogelijkheid te bieden om dit samen goed te regelen heeft Rudi Pierik het initiatief genomen om een ontwerpovereenkomst samen te stellen. Nadat alle leden van de werkgroep daar hun feedback op hadden losgelaten is de overeenkomst aangeboden aan alle corsogroepen en de ontwerpers.

Hen is aan hen om te bepalen of ze daar gebruik van willen maken.

Arthur Lurvink, de initiatiefnemer van kunstenaarsgebouw de lokalen, is docent aan het Cibap in Enschede. Hij is benaderd met de vraag of er een samenwerking tot stand kan komen tussen het Cibap en ons corso.

Op donderdag 5 april gaan we een Corsokriebels avond organiseren voor talentvolle ontwerpers om hen vertrouwd te maken met het ontwerpproces. De avond zal worden gehouden in de ons zo vertrouwde huiskamer bij De Leeuw. We gaan voor deze avond veel aandacht vragen en de scholieren van de beeldende vakken op het Marianum zullen daar zeker voor worden uitgenodigd.

Op woensdag 25 april houden we een themavond 'Beweging tijdens ons corso'. We denken dat we daarmee in een behoefte voorzien. Enkele constructeurs die hun waarde meer dan ruim hebben bewezen zullen worden benaderd om uitleg te geven en de do's en dont's met de bezoekers van die themabijeenkomst te delen.

De maquettepresentatie wordt dit jaar gehouden op zaterdag 30 juni en zondag 1 juli.

We gaan de mogelijkheden verkennen om niet alleen via papieren stemformulieren de uitslag van het 89e corso te laten voorspellen. Wellicht kan er ook via onze APP een stem worden uitgebracht. Dit idee zal worden aangekaart bij Floris Wijgergangs en om het gebruik te stimuleren zal er een uitdagende poster worden samengesteld.

Een ander aandachtspunt zal het aantal bezoekers bij het Corsocafé op zaterdag zijn.

Om de bezoekers van het Corsocongres kennis te laten maken met de maquettes van dit jaar zullen deze, voor zover beschikbaar, op zaterdag 26 mei tentoon worden gesteld bij 't Zwaantje. 'Show to impress'.

Dit zal echter een totaal andere presentatie zijn dan tijdens de maquettepresentatie.

7.5 Tentoonstelling:

[Eugène Hulzink, Koen Stortelder, Arno Rouwhorst en Gerard Pierik.](#)

Er is, na het vertrek van Erik Thomassen als bestuurslid, besloten om de werkgroep tentoonstelling op te laten gaan in de commissie facilitair.

Eugène Hulzink gaat deze werkgroep aansturen en Koen Stortelder zal daarbij zijn rechterhand worden. Het streven is om met korte lijntjes, met minder mensen en in kortere tijd het terrein in te richten.

Het oude draaiboek tentoonstelling draait nog een jaar naast die van facilitair door en zal, na het corso van 2018, volledig worden geïntegreerd in facilitair.

Een wens van ons als SBL, stichting Dit is dus kunst (DIDK), die het over de Top festival organiseert, en de schutterij St. Switbertus blijft om het tentoonstellingsterrein te voorzien van een net hekwerk.

Nu we ons mogen verheugen over meer interesse uit het buitenland gaan we, op de banner bij het hek, ook in het Duits en het Engels verwijzen naar de ingang van het tentoonstellingsterrein.

7.6 Amusement en horeca:

[Robert Oonk en Rob Mellink.](#)

Er is inmiddels een keuze gemaakt voor de showbands die we dit jaar willen boeken:
Show and marchingband Rijnmond band uit Schiedam,
Sint Joris showband uit Hoogeloon
Drumspirit percussion entertainment uit Dazidele (België)
Show and marchingband Iserlohner Stadtmusikanten uit Iserlohn (Duitsland)

Naast de lokale muziekkorpsen St. Switbertus en St. Caecilia zal de Fanfare en slagwerkgroep Antonius uit Vragender ons corso opluisteren met hun muzikale klanken.

We laten onze eigen plastic munten frezen ten behoeve van het verstrekken van consumpties aan de deelnemende muziekkorpsen en voor de deelnemers aan de promotiekaravaan.

Op de banners bij de tribunes en op de polsbandjes zullen de prijzen worden weergegeven.

8. COMMERCIEEL RELATIEBEHEER

[Esther Giesen, John Eppingbroek en Herman ter Haar.](#)

We gaan weer met de gemeente in overleg om een aantrekkelijk programma samen te stellen voor Corsotainment. Er is ons veel aan gelegen om onze sponsors tevreden te houden.

Daarnaast gaan we ons bezinnen op de vraag hoe we de sponsoravond, op de vrijdag voor het corso, aantrekkelijker kunnen maken. Uiteraard zullen de kosten daarbij ook een belangrijke rol spelen.

De tevredenheid over de samenwerking met Boels als sponsor is er. Dat gaan we proberen om te zetten in een langjarige sponsorovereenkomst.

Met onze sponsor Grolsch en Hans Pillen van HRZ 't Zwaantje gaan we in gesprek om gunstige voorwaarden te bereiken bij de organisatie van de vrijwilligersavond, zoals bedoeld in het protocol 'Waardering vrijwilligersbeleid'.

De intentie is om met Boels in gesprek te gaan over een sponsorcontract als hoofdsponsor met een looptijd van zes jaar.

We zijn er trots op dat een toonaangevend herenkleding bedrijf als State of Art zijn roots en domicilie heeft in Lichtenvoorde. Nadat we, vanaf het ontstaan van het Bloemencorso altijd witte overhemden met een stropdas hebben gedragen, is het nu tijd voor verandering.

We gaan in gesprek met State of Art om naar mogelijkheden te zoeken zodat we Lichtenvoorde ook in eigentijdse kleding kunnen uitdragen.

Het streven is om weer minimaal dezelfde sponsorbijdragen te halen.

9. PR en MARKETING

9.1 Mediacontacten:

[Annet Gierkink, Ester Reusink en Herman ter Haar.](#)

Er zal tijdig overleg plaatsvinden met Narell Keizer van Omroep Gelderland om teleurstellingen zoals in 2017 te voorkomen. Met name het telkens wisselen van de presentator is een doorn in het oog.

Een mogelijkheid is een duopresentatie waardoor de kwaliteit verbetert. In Vollenhove, bij RTV Oost, gebeurt dat al langer.

We gaan de mogelijkheden onderzoeken om vooraf in contact te komen met persfotografen. Zij zijn vaak de sleutel naar mediabelangstelling omdat zij foto's aanbieden bij de toonaangevende media.

9.2 Merchandise:

[Mirjam Peters, en Herman ter Haar.](#)

Om misverstanden te voorkomen zal er ook op de polsbandjes, die toegang geven tot de tribunes, de prijs worden vermeld.

We gaan ons, in dit digitale tijdperk, bezinnen op het aantal DVD's dat we gaan aanschaffen.

Er zal een besluit worden genomen over de fabrikant waar we onze corsovlaggen gaan bestellen. Prijs en kwaliteit zullen de beslissende factoren zijn.

Het zaken doen met een ticketbureau, zoals dat ook bij andere corso's gebeurt, blijft aantrekkelijk omdat dat ook kansen biedt om ons evenement te promoten. We gaan in gesprek met ticketbureaus maar zullen de belangen van de werkgroep entree zeker niet uit het oog verliezen.

9.3 PR projecten:

[Marian ter Haar \(DTP\) Mirjam Horn \(VVV\), Robert Kip \(Gutenberghaus\), Edwin Kok \(Euregio\) Mathias Reith \(Duitse vertalingen\), Rob Mellink, Annet Gierkink, Floris Wijgergangs, Resy Oonk, Esther Reusink, Rogier Olijslager, Mirjam Peters en Herman ter Haar.](#)

We vonden dat het tijd werd voor een nieuwe folder en hebben ons erg verdiept in de lay-out, het formaat en de tekst die we willen delen. Binnenkort zal het product van al deze bespiegelingen worden getoond.

Een aandachtspunt is de verspreiding van de folders. Hoe kunnen we deze zo efficiënt mogelijk verspreiden. Ons beeld is dat Bredevoort schittert dat goed voor elkaar heeft. We hebben inmiddels goede contacten met de organisatie van dit evenement en gaan in gesprek om te komen tot een vorm van samenwerking.

De lijn van 2017, waarin we ons hebben gebogen over de lay-out van Corso in Zicht, gaan we zeker doortrekken. Daarbij zal de tekst van de corsogroepen een prominentere rol krijgen.

Resy gaat in overleg met de vloggers en samen met hen een script maken dat houvast geeft en het ook gemakkelijker maakt om met regelmaat een bijdrage te leveren.

Het beheer over de social media van de CorsoKIDS komt bij de werkgroep PR te liggen. Resy onderzoekt de mogelijkheden om het account van de CorsoKIDS (in verband met het geringe bereik) onder te brengen bij het 'grote' account. Er wordt onder andere gedacht aan een groep/community binnen de Facebookpagina van het Bloemencorso, speciaal voor ouders van CorsoKIDS. Er zal regelmatig overleg plaatsvinden met het bestuurslid Chantal Dusseldorp over te plaatsen content, gericht op (ouders van) CorsoKIDS.

We gaan aan de slag met het idee voor een 'Kijk en klap campagne' dat reeds in 2017 op de lijst met voornemens stond. Dat is bedoeld om wat meer levendigheid langs de route te creëren.

9.4 Audiovisueel:

Rick Mellink, Annet Gierkink, Ron Huiskamp, Bas Wekking, Floris Wijgengangs, Jürgen Pillen, Peter Griess, Lawrence Mooij en Herman ter Haar.

Er gaan oriënterende gesprekken plaatsvinden met Robert Visser van Ixpression internettoepassingen over het verkrijgen van een legale status voor het vliegen met drones boven Lichtenvoorde. Enerzijds willen we heel graag de beschikking krijgen over prachtige beelden voor de PR van ons evenement. Anderzijds is er de wens om de kosten beheersbaar te houden. Omroep Gelderland zal worden benaderd om betere afspraken te maken over de positionering van hun voertuigen. We werden in 2017 verrast.

Rick Mellink krijgt het dit jaar waarschijnlijk erg druk. Er zal weer een promofilm en een aftermovie worden gemaakt. Daarnaast ons basisscholenproject Corsowijs de nodige aandacht en energie vragen.

10. FACILITAIR

10.1 Bloemencommissie:

Ard Schenk, Stefan Stapelbroek, Henk te Vruchte, Fons te Plate, Jan van Zanten en Rob Mellink.

Het is al weer tien jaar geleden dat er voor het laatst bloemenkratten zijn aangeschaft. Er zal een inventarisatie plaatsvinden van het aantal kratten dat elke corsogroep wil aanschaffen en van het aantal kratten dat men wil aanbieden voor vernietiging. We gaan in gesprek met een mogelijke sponsor om te bezien of het interessant is om deze kratten aan te schaffen en aan te bieden. Het streven is om uniformiteit te bereiken bij de kratten uit Lichtenvoorde.

We willen verder werken aan het maken van een juiste inschatting van de bloemenlevering bij de corsogroepen en de verantwoordelijkheid daarvoor ook daar leggen.

Het streven is om het de opbrengst van het aantal bloemen per knol verder te vergroten.

Een belangrijk voornemen is om ziektebeelden bij de planten in een vroeger stadium te herkennen.

Het onderhouden van de goede contacten met de bloemencommissies uit andere corsoplaatsen.

Het toekomstbeeld van de dahliateelt is dat er een sterke vergrijzing zal optreden. Om dit te keren zal er een voortdurende focus moeten zijn op kennisdeling en mogelijkheden om elkaar te versterken. Daarbij kan worden gedacht aan kennisoverdracht, het gezamenlijk gebruik van machines, gezamenlijke opslag van de knollen etc.

10.2 CorsoKIDS:

Chantal Dusseldorp-Lansink, Maartje de Kort, Dave Busch, Eva Rouwhorst en Eddy Tanck.

We gaan, in navolging van de grote corsowagens, ook papieren uitslagen uitreiken aan de CorsoKIDS op maandagmorgen.

De opening van het plakweekend is natuurlijk niet alleen bedoeld voor volwassenen. We gaan nadenken over het verplaatsen van een kleine corsowagen naar de locatie van de opening zodat onze gast en de burgemeester ook daar een eerste dahlia kunnen plakken.

Twee dames uit de jury van de CorsoKIDS hebben aangeboden om mee te denken over de promotie van de opstapklasse. Zij worden benaderd en ook de werkgroep PR zal daar een rol in gaan spelen.

Een belangrijk aandachtspunt is een zorgvuldige en tijdige afstemming tussen de SBL en Ard Schenk van de Bloemencommissie over het aantal corsowagens bij de CorsoKIDS en de bestelde dahlia's.

Verbeterpunten voor de kinderspelen zijn: het eerder samenstellen van de flyer; nog meer vrijwilligers aantrekken bij het oplopende aantal kinderen; meer eet- en drankpunten; andere spelletjes bedenken waar meer kinderen tegelijkertijd aan kunnen deelnemen; het gebruik van dikker papier voor de aftekenlijsten en het organiseren van meerdere plekken waar de kinderen zich kunnen opgeven.

In 2017 zijn er contacten gelegd met de twee oprichters van de 'Musical Fabriek Groenlo'. Daarbij is ook gesproken over het aanbieden van dans en theater op de kinderspelen. We gaan in overleg met de oprichters om samen te zoeken naar mogelijkheden om elkaar te versterken. <https://www.facebook.com/musicalfabriekgroenlo/>

Er zal een keuze moeten worden gemaakt hoever we willen gaan met het verstrekken van cadeautjes aan de kinderen op de peuterspeelzalen en de kinderdagverblijven. Temeer omdat ook de kinderen op de buiten schoolse opvang (BSO) en bij de gastouders nu worden aangemeld. Daarnaast zal er bekeken worden op welke wijze we de cadeautjes op een meer efficiënte wijze kunnen bezorgen.

Nu er behoefte lijkt te bestaan aan de verstrekking van leenonderstellen ten behoeve van de CorsoKIDS zal de samenwerking worden gezocht met de werkgroepen techniek en veiligheid en ondersteuning.

10.3 Techniek/veiligheid:

[Eddy Tanck](#), [Robert Oonk](#), [Jeroen Dusseldorp](#), [Tjerk Plaggenburg](#), [Joost Weijnenborg](#), [Martijn Hartjes](#), [Chris Onstenk](#), [Frank Lageschaar](#), [Marcel Roemaat](#), [Marco Sonderen](#), [Eugène Hulzink](#), [Rob Mellink](#).

De checklist zal nog beter worden gecontroleerd. Het kan en mag niet zo zijn dat de banden van een corsowagen nog op het tentoonstellingsterrein dienen te worden opgepompt.

Het incident met de 'trappende Chinees' stemt wel weer tot nadenken over de veiligheid van onze bezoekers, met name op rotondes en vluchtheuvels.

Er zal een stapelbaar leenonderstel worden ontworpen en gefabriceerd voor de CorsoKIDS waarbij de opbouw los op het onderstel kan worden bevestigd. De banden zullen van rubber/schuim moeten zijn zodat ze niet lek kunnen raken.

10.4 Ondersteuning:

[Eddy Tanck](#), [Marcel van Zutphen](#), [Eugène Hulzink](#), [Lau Wildenborg](#), [Vivace uit Lievelede](#), [Wim Lensink](#), [Wim Beusker](#), [Wido Wopereis](#), [Gerard Ligtee](#), [Koen Stortelder](#) en [Guus Stottelaar](#).

Overwogen zal worden om verkeersregelaars bij het gemeentehuis tijdens het plaatsen van de tribunes. Gebleken is dat weggebruikers de geplaatste borden met geslotenverklaring negeren en er daardoor gevaarlijke situaties ontstaan. Bovendien gaat het ten koste van de snelheid waarmee de tribunes kunnen worden opgebouwd.

Het verkeersplan heeft meer aandacht nodig. De voortgang was in 2017 niet altijd merkbaar. Dit jaar zal er, vanuit de SBL, het initiatief worden genomen om de totstandkoming van een te sluiten verkeersplan te bespoedigen.

De mogelijkheid van een parkeerverbod op corsozondag aan de Pastoor Sandersstraat worden onderzocht. Aan de bewoners van deze straat zal een brief worden verstuurd met het verzoek om daar niet te (laten) parkeren. Daarnaast zal de parkeerplaats bij de stenen gymzaal worden afgezet met hekken.

De indruk bestaat dat de kermisexploitanten steeds meer doorlaatbewijzen vragen voor hun personeel. Er zal navraag worden gedaan hoe zich dat verhoudt met voorgaande jaren.

Er zullen onderhandelingen plaatsvinden met Boels over de verlenging van het lopende sponsorcontract. Het streven is om te komen tot een contract voor vijf jaar, zodat we kunnen werken met vaste prijzen. Daarnaast zijn er wat aanvullende wensen.

Daarnaast zal er worden gesproken met de firma Party Point uit Vragender (fam. Spijkers) over een contract voor vijf jaar.

Het streven is om tijdens het corso zoveel mogelijk met soortgelijke vlaggen van de corsogroepen te werken. Dit ten behoeve van de opstelling bij het gemeentehuis en bij de stenen gymzaal.

Om de belasting op de leden van de werkgroep te verminderen zal er een twee grote aanhanger worden ingezet om het aantal ritten te verminderen. Het beladingschema zal worden aangepast. Daarnaast zal worden bekeken of er in de week voor het corso meer opbouwwerkzaamheden kunnen worden verricht dan wel worden klaargezet.

Het plan is om een eigen home te creëren in de stenen gymzaal zodat dit een meer aantrekkelijke plek wordt om te vergaderen en/of samen te komen voor werkzaamheden. Daartoe zullen er aanpassingen plaats moeten vinden (vloer/keukenblok/koelkast) Ook zal er meer aandacht worden geschonken aan het groen rondom de gymzaal.